

Sveriges Kristna Råd

Årsbok 2005

med Sveriges Kristna Råds och Sveriges Frikyrkosamråds
redogörelse för verksamhetsåret 2004

Sveriges Kristna Råd

Postadress: 172 99 Sundbyberg

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Tel: 08-453 68 00 Fax: 08-453 68 29

E-post: info@skr.org

Hemsida: www.skr.org

Tryck: Stockholm Läns Grafiska AB, Danderyd

Form: Carl-Johan Friman, SKR

© Copyright 2005 Sveriges Kristna Råd

ISSN: 1401-5218

Innehållsförteckning

Sveriges Kristna Råd i korthet	4
Bön från Dag Hammarskjölds Vägmärken	5
<i>Den heliga gästfrihetens gåva</i> , artikel av biskop Dositej Motika	6
Verksamhetsberättelse för SKR/FSR	8
<i>I mötet fördjupas identiteten – och gemenskapen</i> , inledning av Sven-Bernhard Fast	8
Uppbyggnad och beslutsorgan	10
Personal och kansli ..	15
Samarbete med andra	16
<i>Gästfrihetens teologi</i> artikel av Sr Katrin Åmell	18
Kärnområdet Ekumenisk teologi	20
Kärnområdet Mission och evangelisation	22
Kärnområdet Ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle	24
Fredskulturprogrammet	26
Projekt: Ekumeniska Följeslagarprogrammet i Israel och Palestina	27
<i>Vem är fyrkantig?</i> , artikel av Viktoria Isaksson	28
Projekt: Tools for Peace?	29
Projekt: Global rättvisa och hållbar utveckling	30
Projekt: Dubbel utsatthet	31
Programmet Andlig vård i kriminalvården	32
Frikyrkofamiljen/Sveriges Frikyrkosamråd	33
Andlig vård inom hälso- och sjukvården	34
Universitet och högskola	35
Skola	36
Frikyrkliga Forskningsrådet – FRIFO	37
Andlig vård i kriminalvården	37
Ortodoxa kyrkofamiljen	37
Information och kommunikation	39
Ekumeniska nätverk ..	39
Uttalanden och yttranden	40
Ekumeniska arrangemang och händelser	42
Material och publikationer	43
Ekonomi	44
Förvaltningsberättelse för SKR	44
Ekonomisk redovisning för SKR	46
Förvaltningsberättelse för FSR	52
Ekonomisk redovisning för FSR	54
Adresser	60
Arbetsgrupper, nätverk och andra grupper i SKR och FSR	63
Stadgar för SKR	66
Stagar för FSR	68

Sveriges Kristna Råd

”Kyrkorna tillsammans” – det uttrycket använder vi för att berätta vad Sveriges Kristna Råd är, nämligen en öppen ekumenisk mötesplats för kyrkorna i Sverige.

Till Sveriges Kristna Råd kommer varje kyrka med sin speciella identitet och sina egna erfarenheter och prioriteringar. De kommer för att söka, uttrycka och fördjupa den kristna enheten, dela erfarenheter och tillsammans visa omvärlden på den tro som förenar och utmanar.

Som ”kyrkorna tillsammans” är Sveriges Kristna Råd en gemensam resurs för kyrkorna. Samtidigt stöder Sveriges Kristna Råd kyrkorna i att vara resurser för varandra – i deras arbete med centrala uppgifter som teologisk reflektion, evangelisation, församlingsutveckling, diakoni och socialt ansvar. Sveriges Kristna Råd har också en uppgift i att samla kyrkorna för att tala med en gemensam röst i viktiga samhällsfrågor.

I Sveriges Kristna Råd möts 25 medlemskyrkor och tre observatörer fördelade på fyra kyrkofamiljer. I dessa rymms de olika kristna traditionerna i vårt land.

Att se de olika kyrkorna familjevis är ett sätt att inför varandra och omvärlden tydliggöra den tradition och gemenskap som finns inom familjerna. Det är också ett sätt att fördela kyrkornas representation i olika sammanhang.

Det som kyrkorna tillsammans lyft fram som de mest centrala områdena för ekumenisk reflektion och samverkan rymms inom det som kallas SKR:s ”kärna”.

SKR:s kärnområden är:

- Ekumenisk teologi
- Mission och evangelisation
- Ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle

Verksamheten inom dessa centrala ekumeniska områden finansieras av kyrkorna genom medlemsavgifter. Som ett utflöde kring kärnan finns såväl långsiktiga program som tidsbegränsade projekt med extern finansiering.

En viktig uppgift för SKR är att länka samman medlemskyrkornas eget arbete inom olika områden. Det gör vi genom att erbjuda mötesplatser, skapa nätverk, ge kommunikationsservice och stöd för ekumenisk bearbetning, publicera material och samordna gemensamma aktiviteter.

Att utgöra ”kyrkorna tillsammans” kan också innebära att en eller flera kyrkor inom ramen för SKR anförtros uppdrag för helhetens räkning. Kyrkornas resurser på olika sakområden kan även mötas inom SKR:s ram i nätverksform och på det sättet gemensamt utgöra en resurs för ”kyrkorna tillsammans”.

Rådsförsamlingen är SKR:s högsta beslutande organ. I rådsförsamlingen är alla medlemskyrkor representerade i förhållande till sin storlek.

Verksamheten leds av styrelsen som väljs av rådsförsamlingen. Platserna i styrelsen, dess presidium och arbetsutskott är fördelade mellan de fyra kyrkofamiljerna. Ordförandeskapet i SKR cirkulerar med ettårsintervaller mellan de fyra presidiemedlemmarna.

Du som är över oss,
Du som är en av oss,
Du som *är* –
också i oss,
må alla se dig – också i mig,
må jag bereda vägen för dig,
må jag tacka för allt som då vederfares mig.
Må jag därvid icke glömma andras nöd.
Behåll mig i din kärlek
såsom du vill att alla skall förbli i min.
Må allt i detta mitt väsen vändas till din ära
och må jag aldrig förtvivla.
Ty jag är under din hand,
och i dig är all kraft och godhet.

Giv mig ett rent sinne – att jag må se dig,
ett ödmjukt sinne – att jag må höra dig,
ett kärlekens sinne – att jag må tjäna dig,
ett trons sinne – att jag må förbli i dig.

Amen

Bön av Dag Hammarskjöld 1954. Ur "Vägmärken", 1963

Den heliga gästfrihetens gåva

Kärleken, Guds kärlek, ger vårt kristna liv dess grundläggande inriktning och mening. Det är i Guds kärlek som den kristna kärleken till nästan, liksom all kärlek, har sin källa – kärleken till våra föräldrar, till våra barn, till våra kroppsliga och andliga anförvanter, till alla medmänniskor med vilka vi delar vårt korta jordeliv. Guds Ord som samlats i den Heliga Skrift är vårt kristna livs ledstjärna. Alla de frågeställningar som människosläktet i olika tider och på olika platser kunnat ställas inför, har kunnat finna en mening i Bibeln. Med ett öppet hjärta och sinne finner vi inom denna heliga boks pärlor, likt dyrbara pärlor, en vägledning i livets olika omständigheter och skiften.

Då Han skapade hela kosmos i dess skönhet, gav Herren genom våra förfäder sin välsignelse och sitt bud åt hela människosläktet: ”Var frukt samma och föröka er, och uppfyll hela jorden...” (1 Mos.1:28). Hela mänsklighetens historia är uppbyggd av oavbrutna möten mellan Gud och människan, men också mellan människa och människa, d.v.s. mellan människor och deras livserfarenhet och livsarv. Härom vittnar även den bibliska historien såsom den återges redan i de gammaltestamentliga böckerna. Då Han inandas liv i varje mänsklig varelse, ger Gud tillsammans med

denna största gåva ytterligare många andra gåvor åt oss människor; först och främst förståndets och frihetens gåva. Han, livets Givare, låter oss vandra omkring på den jord som vi fått att bruka och förvalta, medan vi, som i våra själar och hjärtan bär dessa Gudsgåvor, är kallade att omsätta och föröka dem under vår livsvandring.

Ett möte ansikte mot ansikte med vår nästa är en Guds gåva. Och vår nästa är varje människa som gör Guds vilja och uppfyller Guds bud. (Mark.3:32-35) Bland alla buden framträder detta om kärleken till nästan. Att älska en människa, en Guds avbild och ett syskon i Herren, är ett tydligt bud från vår himmelske Fader. (Joh.15:10-15) Guds hand har strött ut olika folk kors och tvärs över vår jord. Så har det varit sedan urminnes tider. Möten mellan människor och blandning av folk och stammar på jordens olika platser får sin fulla mening endast då de hämtar sin näring ur detta Guds kärleksbud - då de har sin grund i Guds goda ord, som är "våra fötters lykta och en ljus på vår stig". (Ps.119:105)

Den nya tiden, särskilt från slutet av 1800-talet och under hela det apokalyptiska 1900-talet, har inneburit många förflyttningar och blandningar av folk runt om i hela världen – allt efter Guds försyn.

Även här, i det av Gud välsignade svenska landet, har många människor funnit en fristad samt möjligheter till ett nytt liv, något som jag är övertygad om kommer att ske även fortsättningsvis. Det svenska folkets stora kristna hjärta har erbjudit en gästfrihet som också den finner sin grund i Guds ord. Abrahams gästfrihet är förebilden för Guds barn i alla tider och på alla platser. Att öppna sitt hem för främlingen är att öppna det för Gud själv, att hysa en hemlös människa är att hysa Kristus själv (Matt.25:40)

Tillsammans lever och ber vi till vår gemensamme himmelske Fader, himmelens och jordens Skapare, tillsammans älskar vi varandra med Kristi kärlek, tillsammans ansvarar vi för alla goda gåvors förökande, ledda och uppfyllda av Den Helige och livgivande Ande. Låt oss trogna vårt uppdrag som skapelsens förvaltare, som en enad kristenhet, som ett enat människosläkte, vinnlägga oss om att uppfylla det främsta av Herrens bud - kärleksbudet. Låt oss så, i tro, hopp och kärlek, vänta på Hans utlovade belöning, en ny himmel och en ny jord. (Upp.21:6)

Stockholm i februari 2005
Biskop Dositej

Verksamhetsberättelse för Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd 2004

I mötet fördjupas identiteten – och gemenskapen

*Ge mod att trots ondskans brutala verklighet
tro på din kärleks makt.
Visa din mänsklighet en väg till försoning
bortom hat och fiendskap.*

Slutorden i en bön formulerad av Sveriges Kristna Råds styrelse i samband med terordådet i Beslan fångar väl den ekumeniska rörelsens uppgift i världen. Den kristna enhetstanken är inte formad i ett slutet rum, utan i en trasig värld som längtar efter enhet och helhet.

Samtidigt som omvärlden utmanar kyrkorna att verka för fred, försoning och helande, utmanas kristenheten till enhet av trons centrum, tron på den treenige Guden. Guds tilltal möter oss i bön och gudstjänst liksom i medmänniskans rop och skapelsens vanda.

När kyrkorna valt att i SKR samlas kring tre kärnområden handlar det inte primärt om verksamhetsområden i en organisation utan om att mötas kring kärnan i vad det är att vara kyrka. I bön, gudstjänst och bekännelse, i tjänande av det träsiga och utsatta i världen, i mission som ger rum för Guds rike finner Kristi kyrka sitt väsen. Kring sin gemensamma kallelse och sändning behöver de kristna samlas till rådslag. Detta är den ekumeniska rörelsen och organisationerna bara tillfälliga uttryck för denna.

Temat Enhet i mångfald återspeglar såväl den inre verkligheten som den yttre. I korsets skugga och uppståndelsens ljus är Kristi kyrka sänd i världen för att synliggöra kyrkans och hela mänsklighetens kallelse till enhet. En enhet som finner uttryck mitt i skapelsens rika, och ibland förvirrande, mångfald. I sändningen i världen finner kyrkan sin identitet, och i sin innersta identitet finner hon sin sändning i världen.

Därför finns SKR, som mötesplats och redskap. Och kärnan i SKRs verksamhet är att i möte mellan människor och traditioner söka enheten i de tre grundläggande aspekterna av att vara kyrka som ryms i kärnområdena. I mötet fördjupas identiteten, byggs gemenskapen och den av Gud givna enheten i tron kan tas emot.

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare i SKR

Tre aspekter av att vara kyrka

Året har präglats av försök att öka utrymmet för den gemensamma teologiska reflektion, som nu är inskriven i handlingsplanen som första prioritet. Särskilt i styrelsens gemensamma arbete kring de tre aspekterna av att vara kyrka, i verksamhetsberättelsen samlade under rubrikerna *Ekumenisk teologi*, *Ekumenisk diakoni/Kyrka-samhälle* och *Mission och Evangelisation*.

Kärnan

Styrelsen har fört upprepade samtal om migrations- och asylfrågor. En nyinrättad arbetsgrupp för migration och integration är ett uttryck för att här finns en stark vilja hos medlemskyrkorna till samverkan och erfarenhetsutbyte. Beslut har tagits om fördjupande av samarbetet under 2005.

Två teologiska rapporter har färdigställts under året, *Tro, dop, medlemskap* och *Kyrkor i samtal*. Båda dessa är till såväl för ekumenisk-teologisk utbildning och forskning, som för lokalekumeniskt arbete.

Omvärlden, även den svenska, utmanar till teologisk reflektion över den kristna trons förhållande till andra religioner. Här torde en av samtidens största utmaningar till den ekumeniska teologin finnas, och samtal har förts i kansli och styrelse, liksom i nätverket för religionsteologi.

Projektet *Ett uppdrag* avslutas under 2005. Under 2004 har arbetet fortsatt kring det missionsuppdrag, som inte längre kan delas i internationellt – nationellt. Under våren 2005 skall den fortsatta samverkan Svenska missionsrådet finna sin form, liksom det fortsatta arbetet med missionsfrågorna inom SKR.

Programmen

I två program har kyrkorna valt att genomföra ett gemensamt operativt arbete. I *NAV-verksamheten*, finansierad av Kriminalvårdsstyrelsen, arbetas kontinuerligt med att trygga mångfalden i den andliga vården. Kyrkorna har genom SKR också ett ansvar för samordningen med icke-kristna trossamfund. Klosterprojektet övergår vid årsskiftet till att vara en kontinuerlig programverksamhet vid Kumlaanstalten. Uppdraget att svara för innehållet i verksamheten ges också i fortsättningen åt SKR.

Fredskulturprogrammet har genomgått en översyn genomförd tillsammans med företrädare för medlemskyrkorna och gemensamma tematiska områden för bearbetning har identifierats.

Flera större och mindre projekt ingår i programmet.

Projekten

Projekten finns för att under en tid närmare bearbeta några av de frågor som väckts inom kärnområdena. Flera av projekten är nära knutna till kärnområdet Ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle. Extern finansiering är främst tillgänglig inom detta område. Inom teologin, och delvis också inom missionsområdet är det svårt att finna finansiering utanför kyrkornas egna led. Det som där behöver bearbetas i projektform får skötas av nätverk eller temporära arbetsgrupper från kyrkorna, som t ex arbetsgruppen för äktenskaps- och vigselfrågor eller Charta Oecumenicagruppen.

I den framväxande ekumeniska rörelsen under 1900-talet såg kyrkorna behovet av att försonas med varandra för världens skull. Idag finns behovet att mötas i respekt och medmänsklighet mellan företrädare för olika religioner. *Tools for Peace?-konferensen* var ett exempel på ett projekt för att främja detta. Erfarenheterna, såväl av den innehållsligt lyckade konferensen som av svårigheterna att nå dit, är viktiga för det fortsatta arbetet med dessa frågor.

Projektet *Dubbel utsatthet*, om invandrarskap och funktionshinder, som under året gick in i sin slutfas, har också lyft fram trons och den religiösa tillhörighetens relevans i bearbetningen av väsentliga samhällsfrågor.

Det ekumeniska följeslagarprojektet och projektet *Global rättvisa och hållbar utveckling* fortgår även 2005. Den globala söndagen i november genomfördes inom ramen för projektet och förväntas 2005 utvecklas till en "global vecka" i kyrkorna.

Nätverk-arbetsgrupper-ekumeniska delegationer

Utvärderingen i samband med 10-årsfirandet av SKR visade behovet av fastare struktur för att nätverkens arbete skulle komma kyrkorna och SKRs kärna till del. En ekumenisk delegation har 2004 givits till Föreningen Furuboda för frågor kring handikapp och funktionshinder. En arbetsgrupp med representation från kyrkofamiljerna har tillsatts. En stående arbetsgrupp har bildats för frågor kring migration och integration.

Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan kyrkorna blir på detta sätt möjligt utan att nya organisationsstrukturer skapas.

Gendernätverkets roll och dess samordning aktualiserades i slutet av året i samband med Sveriges Ekumeniska Kvinnoråds (SEK) ekonomiska svårigheter. SEK har haft en samordnande roll i nätverket. Samtal har påbörjats i SKRs arbetsutskott om hur genderfrågorna i fortsättningen skall tillvaratas i SKR.

Uppbyggnad och beslutsorgan

Medlemmar och observatörer

Antalet medlemmar och observatörer i SKR har under året varit oförändrat: 25 medlemskyrkor och tre observatörer, indelade i fyra kyrkofamiljer:

Den lutherska kyrkofamiljen

Svenska kyrkan med Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan
Ungerska protestantiska kyrkan

Den frikyrkliga kyrkofamiljen

Franska reformerta kyrkan
Frälsningsarmén
Metodistkyrkan
Svenska Alliansmissionen
Svenska Baptistsamfundet
Svenska Frälsningsarmén
Svenska Missionskyrkan
Evangeliska Frikyrkan (observatör)
Pingströrelsen (observatör)
Sjundedags Adventistsamfundet (observatör)

Den katolska kyrkofamiljen

Stockholms katolska stift

Den ortodoxa kyrkofamiljen

Armeniska apostoliska kyrkan
Bulgariska ortodoxa kyrkan
Estniska ortodoxa kyrkan
Etiopiska ortodoxa kyrkan
Finska ortodoxa kyrkan
Koptiska ortodoxa kyrkan
Makedoniska ortodoxa kyrkan
Rumänska ortodoxa kyrkan
Ryska ortodoxa kyrkan (Kristi förklarings ortodoxa kyrka)
Ryska ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet)
Serbiska ortodoxa kyrkan
Syrisk-ortodoxa kyrkan
Österns assyriska kyrka

Foto Carl-Johan Friman

Samtal under vandring på väg mot enhet

Årsmötet

Rådsförsamlingen är SKRs högsta beslutande organ och den enda formella mötesplats inom SKR där samtliga medlemskyrkor är företrädde. Rådsförsamlingen samlades till årsmöte den 22-25 april i Vadstena. Temat för årsmötet var ”Vem är jag i mångfalden”. Årsmötet var ett så kallat utvidgat årsmöte, då tonvikten läggs på att vara mötesplats för den ekumeniska rörelsen. Årsmötet samlade omkring 120 personer. Deltog gjorde bland annat ett flertal ungdomsorganisationer företrädde av ordförande eller förbundssekreterare.

Årsmötet inleddes med gudstjänst i Vadstena Klosterkyrka. Ett längre temablock följde därpå med samlingen ”Vem är jag i mångfalden? – vittnesbörd från fyra vandrare på väg mot enhet”. Som avslutning på temablocket fick deltagarna se ut den person som var mest olik denne själv och sedan tillsammans fortsätta samtalet och samtidigt vandra ett stycke från konferenslokalen till kvällens middag.

Årsmötet innehöll också workshops med rubriker som Kyrklig identitet ur ortodoxt perspektiv, Världens Kristus – Kristusbilder från den världsvida kyrkan, Fredskulturprogrammet och Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel.

Rådsförsamlingen enades under årsmötet om ett öppet brev till regeringen om den allvarliga situationen för utvisningshotade irakiska flyktingar i Sverige.

Årsmötet fattade beslut om en stadgeförändring som innebär att SKRs arbetsutskott skrivs in i stadgarna. Denna förändring görs för att passa den utökade roll au fått då styrelsen förändrat sitt arbetsätt till att mer utgöra forum för strategiska och övergripande frågor. Au kommer att mer än tidigare avlasta styrelsen rutinmässiga uppgifter och ärenden som innebär tillämpning av riktlinjer eller policy som styrelsen fastställt.

Foto Carl-Johan Friman

Krister Andersson, missionsföreståndare i Svenska Missionskyrkan, och biskop Anders Arborelius, Stockholms Katolska stift, vid inledningsgudstjänsten till årsmötet.

Styrelsen och dess organ

Efter fyllnadsval vid årsmötet i Vadstena har styrelsen haft följande sammansättning:

	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Frikyrkofamiljen:	Göran Zettergren Karin Wiborn Anders Svensson Anders Bengtsson Per-Magnus Selinder	Kerstin Enlund Pär Friberg Anders Östman Lars Hult Jean Luc Martin
Katolska kyrkofamiljen:	Anders Arborelius Fredrik Emanuelsson	William Kenney Åke Göransson
Lutherska kyrkofamiljen:	KG Hammar Curt Forsbring Bo Lennart Anbäcken Jenny Sjögren Ieva Graufelde Anders Sjöberg	Anders Lindberg Anna Lundblad Mårtensson Anders Reinholdsson Sofia Hedman Gerd Gullberg Johnson Christina Rydén
Ortodoxa kyrkofamiljen:	Dositej Motika Simon Bar Sawme	Mihai Radu Tekola Worku

Styrelsen har under 2004 haft fyra sammanträden, varav ett tvådagarssammanträde på Hagabergs folkhögskola i Södertälje.

Adjungeringar

Styrelsen har under året fortsatt erbjuda alla medlemskyrkor och observatörer som inte har egna företrädare i styrelsen att låta sig adjungeras till styrelsens sammanträden. Denna rätt har utnyttjats av Adventistsamfundet, Evangeliska Frikyrkan och Pingst – Fria församlingar i samverkan.

Presidium

Presidiet bestod fram till 14 juni av biskop Anders Arborelius, Stockholms katolska stift, ordförande, ärkebiskop KG Hammar, Svenska kyrkan/EFS, missionsföreståndare Krister Andersson, Svenska Missionskyrkan, och biskop Dositej Motika, Serbiska ortodoxa kyrkan. Vid styrelsens sammanträde 14 juni valdes biskop Dositej Motika till SKRs ordförande och Göran Zettergren ersatte Krister Andersson i egenskap av tillträdande missionsföreståndare för Svenska Missionskyrkan.

Presidiet har under 2004 haft tre sammanträden.

Arbetsutskott

Ordinarie ledamöter

Kerstin Enlund
Fredrik Emanuelsson
Åke Göransson
Anders Lindberg, ordförande
Mihai Radu
Anders Sjöberg
Anders Svensson
Tekola Worku

Ersättare

Karin Wiborn
Jenny Sjögren

Arbetsutskottet har under året haft sex sammanträden.

Personaldelegationen

Personaldelegationens uppgift är att företräda SKR och FSR som arbetsgivare vid förhandlingar, fastställa allmänna anställningsvillkor och lönenivåer.

Personaldelegationen bestod i årets början av Åke Göransson, Stockholms katolska stift, ordförande, Anna von Malmborg, Svenska kyrkan/EFS, och Margareta Smedberg Andersson, Svenska Missionskyrkan, samt Anders Lindberg som företrädare för SKRs styrelse.

En viktig resurs för personaldelegationen i dess arbete är Arbetsgivaralliansen och dess branschkommitté, ”Trossamfund och ekumeniska organisationer”. SKR:s företrädare Åke Göransson har under året varit ordförande i denna kommitté.

Sveriges Frikyrkosamråds uppbyggnad och beslutsorgan

Styrelsen för FSR har under året haft följande sammansättning:

	Ordinarie	Suppleant
Adventistsamfundet	Björn Ottesen	Audrey Andersson
Franska reformerta kyrkan	Jean-Luc Martin	Elis Kabwe
Frälsningsarmén	Rolf Roos	Kristina Frisk
Metodistkyrkan	Anders Svensson	Peter Svanberg
Evangeliska Frikyrkan	Rolf Nordström	Lennarth Hambre
Pingst – Fria församlingar i samverkan	Sten-Gunnar Hedin	Stefan Beimark
	Roger Stenzelius	Rakel Sundin
Svenska Alliansmissionen	Anders Bengtsson	Lars Hult
Svenska Baptistsamfundet	Klas Eriksson	Karin Wiborn
Svenska Frälsningsarmén	Leif Johansson	Ingegerd Kindell Hellman
Svenska Missionskyrkan	Göran Zettergren	ej utsedd
	Pär Sandstedt	ej utsedd

FSRs presidium

Presidiet har under året bestått av Roger Stenzelius, ordförande, Pär Sandstedt, vice ordförande och Anders Bengtsson som ordinarie ledamöter. Styrelsen har under året haft fyra sammanträden. Presidiet har haft fyra sammanträden. Alla löpande frågor, förutom några reglerade undantag, handläggs av presidiet för att styrelsen ska få tid för principiella och informerande samtal.

Könsfördelning bland SKRs/FSRs förtroendevalda och i kansliet

I SKRs rådsförsamling är det totala antalet ledamöter och ersättare 118. Av dessa var 34 kvinnor (31 %) och 84 män (69 %). 2003 var fördelningen densamma.

Könsfördelningen i styrelsen är ojämn, 80 % av de ordinarie ledamöterna är män. Även bland ersättarna är fördelningen ojämn. Presidiet består helt av män.

Könsfördelningen bland de förtroendevalda i FSR är mycket ojämn. Ingen kvinna återfinns bland de ordinarie ledamöterna i styrelse eller presidium.

Inom kansliet råder i stort sett jämvikt i könsfördelningen.

Följande gällde vid årsskiftet 2004/2005 (inom parentes anges motsvarande siffror vid årsskiftet 2003/2004):

Förtroendevalda	Kvinnor	Män
SKRs rådsförsamling		
Ledamöter	15 (16)	48 (47)
Ersättare	19 (20)	36 (35)
SKRs styrelse		
Ledamöter	3 (3)	12 (12)
Ersättare	5 (7)	10 (8)
Presidium	0 (0)	4 (4)
SKR arbetsutskott		
Ledamöter	1 (1)	7 (3)
Ersättare	2 (2)	0 (1)
FSRs styrelse		
Ledamöter	0 (0)	12 (12)
Ersättare	5 (4)	5 (7)
Presidium	0 (0)	3 (3)
Anställda i det gemensamma kansliet		
Kärnan	5 (5)	5 (5)
övriga SKR anställda	7 (8)	9 (7)
FSR-anställda	4 (2) ¹	1 (1)
Totalt	16 (15)	15 (13)

Noter
¹ Dessutom en person som också är anställd inom SKRs kärna

Personal och kansli

Kansli

Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd kanslier har ett helt integrerat kansli, där utrymme också upplåtits för Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd samt för en ekumenisk handläggare vardera från Stockholms katolska stift och Svenska kyrkan.

Den växande projektvolymen innebär att en stor del av SKRs personal är knuten till något av projekten.

Sveriges Kristna Råd

Följande personer har varit anställda inom SKR under 2004 eller delar därav:

Kärnan

Marianne Andréas, frikyrklig samordnare (deltid)

Anne Benedictzen, projektsekreterare (t o m 31/5)

Sven-Bernhard Fast, generalsekreterare

Carl-Johan Friman, informationssamordnare (deltid)

Misha Jaksic, ortodox samordnare (deltid)

Lennart Molin, direktor för ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle, biträdande generalsekreterare

Monica Norén, assistent (deltid)

Henrik Rosén, projektledare för mission/evangelisation

Hillevi Törnkvist, kansli- och ekonomiansvarig (deltid)

Katrin Åmell, direktor för ekumenisk teologi

Hillevi Törnkvist

Monica Norén

Stellan Ek

Margit Näldejö

Bengt-Åke
Jureskog

Program

Kjell Mazetti, konsulent för den andliga vården inom kriminalvården

Monica Norén, assistent för den andliga vården inom kriminalvården

Daniel Uddling, koordinator för ekumeniska programmet för en fredskultur

Projekt

Pierre Aziz Neheme, projektsekreterare, Dubbel utsatthet

Kari Berg, projektsekreterare, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Truls Bernhold, projektsekreterare, Klosterprojektet

Marja Casparsson, projektinformatör, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (deltid)

Carl-Johan Friman, projektinformatör, Global rättvisa och hållbar utveckling (deltid)

Emanuel Furbacken, projektsekreterare, Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (deltid)

Joanna Lilja, projektsekreterare, Tools for Peace

Leyla Nuay, projektsekreterare, Dubbel utsatthet

Sofia Walan, projektsekreterare, Global rättvisa och hållbar utveckling

Joakim Wohlfeil, projektsekreterare, Tools for Peace

Gemensamma administrativa funktioner

För gemensamma funktioner inom ekumeniska centret har följande personer varit anställda av SKR under 2004:

Stellan Ek, vaktmästare

Bengt-Åke Jureskog, vaktmästare

Gerd Karlsson, receptionist och telefonist (deltid)

Oscar Kindbom, IT-ansvarig

Margit Näldesjö, receptionist och telefonist (deltid)

Gerd Nilsson

Sveriges Frikyrkosamråd

FSR:s kansli har letts av Marianne Andréas, frikyrklig samordnare, anställd på halvtid av SKR och på den andra halvtiden av FSR för samordning och andlig vård i öppen vård.

Följande personer har varit anställda av FSR under 2004:

Marianne Andréas, frikyrklig samordnare och handläggare för andlig vård i öppen vård

Gunnel Andréasson, konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården (fr o m den 1/7)

Inger Carnbo, assistent (deltid fr o m den 1/9)

Monica Ericsson, assistent, deltid (t o m den 31/8)

Elaine Erlandsson Lindblom, konsulent för skol- och studentarbetet, deltid

Oscar Kindbom

Rune Forsbeck, konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården (t o m den 31/7)

Hillevi Törnkvist, ekonomiansvarig, deltid

Inger Carnbo

Monica Ericsson

Samarbete med andra

Nationellt

Svenska missionsrådet, SMR: en gemensam samtalsdelegationen, praktisk samverkan i ett projekt för mission/evangelisation, Ett uppdrag, se kärnområdet mission sid. ... , samarbete kring internationella relationer, remissyttranden mm.

Hela Människan: nätverket för ekumenisk diakoni, uppvaktningar och seminarier, Equal-projektet Bättre frigivning, jmf sid.... Gemensamt huvudmannaskap för **Kyrkornas EU-kontor**. Huvudmannamöte vartannat år, ej 2004.

Kristna Fredsrörelsen: opinionsbildning, remissarbete, fredsprojekt, utvecklingen av Ekumeniska programmet för en fredskultur och det gemensamma projektet Församlingar för fred.

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, SEK: kanslisamverkan, det ekumeniska nätverket för genderfrågor.

Svenska Bibelsällskapet, SBS: Musikbibelprojektet. Skolfrågor, materialet för Böneveckan för kristen enhet.

Kyrkornas u-fond och **AfriCap Sweden AB** som är knutet till u-fonden: Sveriges Kristna Råd är huvudman och utser styrelse.

Stiftelsen Nathan Söderbloms Minnesfond: SKR huvudman.

Nätverk Jubel Sverige: SKR aktiv medlem i, liksom i **Rättvisemärkt!** som har en ideell och en affärsdrivande del.

Samtalen mellan kyrkorna och de fackliga centralorganisationerna inom ramen för den gemensamma **Arbetsgruppen kyrka – arbetsliv**. Se Ekumeniska delegationer.

Samarbete och samråd har också skett med många andra organisationer inom och utom den kyrkliga sfären, bl a de kristna biståndsorganen, de kristna studieförbunden, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar m fl.

Norden

Nordiska ekumeniska rådet, NER: SKR observatör. Under året har NER haft sitt sista årsmöte efter beslutet om nedläggning vid föregående årsmöte.

Ekumeniskt institut för Norden (EIN) är en nystartad del av Sigtunastiftelsens verksamhet, som dels tagit över en del av Nordiska ekumeniska rådets arbetsuppgifter, dels med bas i ett årligt ekumeniskt idéforum anordnar utbildningar, kurser och konferenser. I EIN:s första idéforum deltog SKRs generalsekreterare och direktorer.

Generalsekreteraren och frikyrkosamordnaren deltog i nordiska ekumeniska sekreterarsamlingen på Lärkkulla i Finland.

De nationella ekumeniska råden i Norden: Konsultationer och generalsekreterarmöten.

Norden-FOCCISA-samarbetet (Fellowship of Councils of Churches in Southern Africa) mellan de nationella råden i Norden och i elva länder i södra Afrika. SKR ansvarar för förankringen i Sverige. SKRs generalsekreterare har varit ledamot av den Joint Committee som leder samarbetsprojektet. Generalsekreteraren har under året deltagit i ett möte med Joint committee i Sydafrika inför ett gemensamt generalsekreterare- och kyrkoledarmöte i Sverige sommaren 2005.

Europa

Europeiska kyrkokonferensen, CEC: Sveriges Kristna Råd associerad, liksom till dess Kommission för kyrka – samhälle. Direktorn för ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle har följt arbetet i CEC:s kommission för kyrka och samhälle som vald ledamot i denna. Generalsekreteraren deltog i det av CEC anordnade årliga mötet för generalsekreterare i nationella kristna råd, detta år i Tallinn.

Ecumenical Youth Council of Europe, EYCE: I avvaktan på tydligare relationer mellan de kristna ungdomsförbunden i Sverige och EYCE, har SKR under året fortsatt vara informationskanal mellan EYCE och nätverket Sveriges Kristna Ungdomsrörelser, SKUR.

Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME: Sveriges Kristna Råd är medlem, och har upprätthållit kontakterna främst via Svenska kyrkan och det ekumeniska nätverket för invandrings- och integrationsfrågor. SKR har även detta år haft möjligheten att kanalisera rikskollektmedel för arbete mot rasism och främlingsfientlighet från Svenska kyrkan till både CCME och Kyrkornas Världsråd.

European Contact Group, ECG, europeiskt samarbetsorgan för kyrka-arbetsliv: SKR är medlem. Detta medlemskap utövas inom ramen för den ekumeniska delegationen till Svenska kyrkan och Svenska Missionsförbundet. Delar av ECG:s ledning besökte under året SKR:s kansli.

Globalt

Liv- & Fred-institutet: Sveriges Kristna Råd huvudman. En av samarrangörerna av den internationella interreligiösa fredskonferensen, *Tools for Peace*, i november 2004.

Kyrkornas världsråd, WCC: Sveriges Kristna Råd associerad medlem med kontinuerliga samarbetskontakter. Processen för att i Sverige ekumeniskt förbereda WCC:s nästa generalförsamling har fortgått under året med SKR som inbjudare.

Relationer till Burma

Uppföljningsarbetet av Burmasamarbetet pågår på Teologiska högskolan i Stockholm.

Gästfrihetens teologi

Kyrkornas Världsråds enhet Faith and Order höll plenarmöte sommaren 2004 i Kuala Lumpur i Malaysia. Temat var Rom 15:7: ”Ta emot varandra så som Kristus har tagit emot er, Gud till ära.” (ur 1917 års översättning; på engelska: ”Receive one another as Christ has received you for the glory of God”). Det handlade alltså om gästfrihet och ekumenik, ett rikt tema, väl värt en egen teologi.

Det finns många uppmaningar till gästfrihet i bibeln, till exempel ”Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det”. (Hebr 13:2) Uppmaningen i Hebreerbrevet hänsyftar på den underfundiga berättelsen i 1 Mos 18:1-8 om när Abraham och Sara får besök av tre främlingar – änglar. Den östliga kristna traditionen har tolkat Abrahams och Saras gästfrihet så att de i Mamres lund tar emot Herren själv, den heliga Treenigheten. I Andrei Rublevs kända treenighetsikon har Sara och Abraham försvunnit. Kvar finns de tre som är vända mot oss och tar emot oss i sin inre relation. Där finns källan till all gästfrihet, hos Gud själv. – Ta emot varandra så som Kristus har tagit emot er!

Kristus avstod från allt (kenosis) för att ta emot oss. I Filipperbrevets andra kapitel uppmanas vi att vara ödmjuka och ha samma sinnelag som Kristus. Att göra avkall på sitt eget, att vara ödmjuk och visa respekt för de andra, att ta emot dem som de

är, inte som vi önskar att de skulle vara, är goda förutsättningar för gästfrihet.

Ta emot Kristus i de andra

I den kristna traditionen har man alltid vinnlagt sig om att ta emot gäster och främlingar. Man har uppfattat det så att det är Kristus själv som besöker oss via dem (Matt 25). Ett tidigt exempel från 500-talet är den helige Benedictus regel kapitel 53.

”Alla gäster som kommer skall tas emot såsom Kristus, ty han själv kommer att säga: 'Jag var främling och ni tog emot mig.' [...] Så snart en gäst är anmäld, skall den överordnade och bröderna skynda emot honom med kärlekens uppmärksamhet. Först skall man be tillsammans, och sedan ger man varandra fridshälsningen. [...] När man hälsar på alla gäster som kommer eller reser visar man djup ödmjukhet. Genom att buga sig eller kasta sig till marken tillber man Kristus, han som blir mottagen i dem. Sedan gästerna tagits emot skall de föras till bönen. Därefter sätter sig den överordnade eller den som har fått uppdraget av honom tillsammans med dem. Man skall till gästens uppbyggelse läsa ett avsnitt ur den heliga Skrift för honom och därefter visa honom all mänsklig omsorg. [...] Abboten skall gjuta vatten över gästernas händer. Abboten jämte hela komuniteten skall tvätta fötterna på alla gäster. Därefter skall man recitera denna vers: 'Gud, vi har tagit emot din barmhärtighet mitt i ditt tempel.' Särskilt samvetsgrann omsorg skall man visa när man tar emot fattiga och pilgrimer, ty det är i dem man först och främst tar emot Kristus.”

Gästfrihetens tillämpningar idag

Gästfrihetens teologi i bibeln och i kyrkans tradition kan få en mängd aktuella tillämpningar. Låt mig antydningvis nämna några. Här finns en hel del att inhämta för ekumeniska relationer. Temat om gästfrihet påminner oss om att vi måste vidga våra vyer, se bortom våra egna ramar, traditioner och ecklesiologiska gränser för att kunna ta emot

andra kristna och låta dem berika oss, just däri-genom att de är annorlunda. De har andra erfarenheter som kristna. Tillsammans kan vi lära av varandra. Istället för att vara ett hot kan den andre bli en gåva.

I temat från Romarbrevet finns en befriande, kristologisk aspekt, ta emot varandra så som Kristus har tagit emot er. Kristus har tagit emot oss alla som vi är, med det som är särskilt, avvikande, svagt, misslyckat hos var och en. Så påminns vi om att öppna oss och ta emot den andre, gästen, Kristus själv, även om han eller hon representerar en kyrkotradition som är oss främmande.

Gästfrihet är inget specifikt för kristendomen. Inom de flesta religiösa traditioner vinnlägger man sig om att behandla gäster och främlingar väl. Man kan till och med tala om gästfriheten som en universell arketypp belagd i flertalet religioner. Idag då människor av olika tro kommer nära varandra genom folkomflyttningar, resor, kommunikationsteknik, globalisering etc. utmanas vi att också praktisera en interreligiös gästfrihet. Är vi inte alla pilgrimer och gäster i denna värld på väg mot vårt slutmål, Gud? Pilgrimen i den helige Benedictus' regel kan idag mycket väl vara muslim. Det har redan visat sig att interreligiös gästfrihet hjälper människor av olika tro att förstå varandra, utbyta erfarenheter och samverka för bättre villkor i världen.

Såväl för kyrkorna som samhället i stort innebär gästfrihetens teologi utmaningar. Som världen ser ut måste gästfriheten idag tillämpas globalt. Politiska och ekonomiska system som leder till att världens resurser går till en liten procent privilegierade, medan de fattiga utestängs från bordet, rimmar illa med gästfrihetens principer. ”Fattiga och pilgrimer” i den helige Benedictus' regel kommer idag i allmänhet från en annan del av världen, som flyktingar. – Ta emot varandra så som Kristus har tagit emot er, måste också betyda engagemang och arbete för global rättvisa.

Sr Katrin Åmell OP

Kärnområdet Ekumenisk teologi

Direktor för kärnområdet Ekumenisk teologi har under året varit Sr Katrin Åmell OP.

Publikationer

Som Nr 6 i SKR:s skriftserie publicerades boken *Tro – dop – medlemskap ur ett ekumenisk perspektiv*, en publikation som glädjande nog blivit mycket efterfrågad, inte minst som redskap för lokala ekumeniska råd. Redigeringen av rapporten från arbetsgruppen för bilaterala dialoger avslutades under hösten. Boken, som kommer ut i början av 2005, bär titeln *Kyrkor i samtal* och är unik i sitt slag som sammanställning och analys av bilaterala dialoger förda i Sverige alltsedan 1960-talet.

Äktenskapsfrågor

Arbetsgruppen för vigsel- och äktenskapsfrågor har gjort en kartläggning, som dels är en sammanställning av äktenskapssyn och regelverk i enskilda kyrkor, dels redovisar vilka ekumeniska implikationer som aktualiseras. Arbetsgruppen slutför sin rapport 2005.

Charta Oecumenica

Arbetsgruppen för Charta Oecumenica har på olika sätt sökt implementera Charta Oecumenica i Sverige. Man har bl.a. utarbetat *Tio tumregler för god ekumenik*. Arbetsgruppen har under hösten gjort resor till lokala ekumeniska råd och fört samtal med dem om vissa frågeställningar utifrån Charta Oecumenica som t.ex. proselytism, religionsdialog m.m.

Teologiskt Forum

Inom ramen för det nybildade *Teologiskt Forum*, ett samtalsforum för fördjupning i ekumenisk teologi, studerade och samtalade SKR:s ledningsgrupp om Faith and Order-dokumentet *The Nature and Purpose of the Church* på Stiftsgården Marielund den 24-25 maj. Det ecklesiologiska studiet fortsätter.

Gudstjänstarbete och bönematerial

SKR deltar aktivt i de dagliga morgonandakter som hålls i kapellet vid Ekumeniska Centret. Gudstjänstgruppen ansvarar även för gudstjänster under vissa av kyrkoårets högtider och vid speciella tillfällen såsom under böneveckan för kristen enhet 18-25 januari. Materialet för böneveckan 2005 har bearbetats, översatts och utgivits i samarbete mellan SKR, Svenska Bibelsällskapet och Bromma Ekumeniska Råd. Temat för 2005 är "Kristus, kyrkans enda grund" (1 Kor 3:1-23). Gudstjänstförslag och bönematerial för andra tillfällen, som t.ex. Kyrkornas Globala söndag den 21 november, har utarbetats inom kärnområdet.

Vid SKR:s årsmöte den 23-25 april hade direktorn det övergripande ansvaret för gudstjänstlivet.

SKR har via direktorn och ekumeniska representanter även deltagit i en särskild ekumenisk överläggning kring Svenska kyrkans Förslag till En liten bönbok.

Planering av kurser i ekumenik för ungdomar

Direktorn ingår i en planeringsgrupp för kurser i ekumenik för unga vuxna. Två sådana kurser hölls under hösten, den ena 24-26 september på Stensnäs kursgård och den andra 12-14 november på Stiftsgården Marielund.

MusikBibel 2000

SKR ingår i det ekumeniska projektet MusikBibel 2000, vars syfte är att ta fram musik till den nya bibelöversättningen, Bibel 2000. Direktorn har följt utvecklingen i projektet, som under det gångna

året till stor del har handlat om arbetet kring *Musikalen Rebecka*. I och med framförandet av musikalen i september 2005 avslutas projektet.

Religionsteologi

Arbetet inom SKR:s ekumeniska nätverk för religionsteologi har fortsatt i form av förberedelser och genomförande av ett andra symposium kring religionsteologi som ordnades av nätverket och Sigtunastiftelsen den 25 oktober. Temat var "Hur bekänner vi den treenige Guden i en tid av religiös mångfald". Symposiet, som samlade drygt 30 representanter från flertalet av SKR:s medlemskyrkor, var en uppföljning av fjolårets symposium. Deltagarna framförde önskemål om att träffas även en tredje gång.

Fortlöpande kontakter har hållits med Kommissionen för interreligiös dialog i Stockholms katolska stift (KID), till vilken SKR delegerat frågorna om religionsteologi.

Religionsdialog

Det interreligiösa arbetet har fortsatt under olika former. Den 1 april ordnades ett interreligiöst seminarium på Ekumeniska Centret, där Dorothea Rosenblad, utbildningsledare i Stiftelsen Abrahams barn, talade om "Berättelsernas folk – Abrahams barn i tre religioner".

Vid SKR:s personalresa till Köpenhamn i september gjordes två studiebesök, ett vid Islamiskt-Kristent Studieceter och ett annat vid Mødestedet, Kirkernes Indvandrerarbejde på Vesterbro.

Direktorn har via arbetet i KID och Monastisk Interreligious Dialogue varit involverad även i andra interreligiösa sammanhang i Sverige och Norden, t.ex. i bildandet av en Nordisk Monastisk Dialogkommission i Tautra i Norge den 16-17 juni,

Övrigt

SKR har bl.a. via direktorn ingått i en rad andra former av ekumeniskt arbete. Som exempel kan nämnas följande:

- Inledning vid seminariet "Missionsdokument tillsammans? – ekumeniska samtal om det 'global-lokala' missionsuppdraget" vid THS 4 februari.
- Seminarier anordnade av Svenska Institutet för Missionsforskning i Ekumeniska Centret och i Uppsala.
- Ekumeniskt idéforum inom Ekumeniskt Institut för Norden (EIN), Sigtunastiftelsen 18-19 april.
- Tradition, sammanhang och uppbrott – Konferens om kyrkornas självbilder och omprövningar, Tenstakyrkan och THS 15-16 april.
- Artiklar, föredrag och intervjuer om såväl ekumenik som religionsteologi och religionsdialog.

Sr Katrin Åmell,
direktor för kärnområdet Ekumenisk teologi.
Teol dr och dominikansys-ter

Vad var mest inspirerande under 2004?

– De gudstjänster vi ordnade under årsmötet i Vadstena var inspirerande. Det var en bra balans, där varje kyrkofamilj ansvarade för något genuint i sin tradition.

Vad är den största utmaningen just nu inom ditt område?

– Den största utmaningen inom mitt område är religionsdialogen. Den skapar utmaningar på flera sätt. Dels inom kyrkorna, där utmaningen är att de ska ta till sig det internationella arbete som görs på området. Dels gentemot de andra religionerna. Det här är en ny utmaning för oss i Sverige, som så länge varit isolerade från övriga Europa och världen.

Kärnområdet Mission och evangelisation

Verksamheten inom kärnområdet mission och evangelisation har under 2004 genomförts inom ramen för det treåriga projektet ”Ett uppdrag”, ett samverkansprojekt mellan Sveriges Kristna Råd och Svenska missionsrådet som pågår från oktober 2002 till september 2005. Projektets målsättning är bl a att förenkla och förbättra bearbetningen av för de båda organisationernas medlemmar gemensamma intresseområden.

För SKR arbetar Henrik Rosén som projektledare och för SMR har under 2004 generalsekretären Göran Sturve fungerat som samordnare.

Henrik Rosén
Projektledare,
projektet Ett
uppdrag
Missionsteolog

Vad var mest inspirerande under 2004?

– Det var nog besöket i S:t

Petersburg. En svensk ekumenisk grupp med företrädare för SKR, Svenska missionsrådet och Svenska Institutet för Missionsforskning besökte PIMEN, ett ortodox institut för missiologi och ekumenik. Besöket gav bl a intressanta inblickar i ortodox missionssyn och ett begynnande lokalekumeniskt samarbete. I det uppföljande arbetet ingår planer på ett återbesök till Sverige.

Vad är den största utmaningen just nu inom ditt område?

– Mest utmanande är sökandet efter relevanta forum för missionsreflektion. De seminarier kring ömsesidighet i mission och missionsdokument som hölls 2004 i olika delar av Sverige var goda exempel, men visade på ett stort behov av lokala ekumeniska mötesplatser kring mission och evangelisation. Det ekumeniska arbetet på nationell nivå visade också på ett behov av nya arbetsformer.

Ömsesidighet i mission

Det finns en växande insikt om att vår tillhörighet till den världsvida kyrkan är en stor möjlighet för svenska kyrkor och församlingar när det gäller att genomföra missionsuppdraget i Sverige. Här finns en stor ekumenisk utmaning och ett omfattande arbete för kyrkorna. En del av detta är att mer medvetet börja reflektera kring hur olika delar av kyrkornas internationella samarbete och relationer på olika sätt kan vara en tillgång för vår mission här hemma. Som ett led i detta arbete har SKR och SMR arrangerat gemensamma seminarier på olika platser i landet. Under 2004 har seminarier arrangerats i Sundsvall, Vadstena, Västerås och Falun.

De seminarier som arrangerats har varit välbesökta och blivit en mötesplats för människor från olika kyrkor som är verksamma på nationell, regional och lokal nivå. Ett konkret exempel som seminarierna utgår från är konstutställningen Världens Kristus med Kristusbilder från Asien, Mellanöstern, Afrika och Latinamerika. Delande har också skett kring hur de svenska kyrkorna kan ta emot impulser från den världsvida kyrkan genom gudstjänst/liturgi, musik/sång, bön, predikan, dikt och teologi. Relationerna inom den världsvida kyrkan sker genom olika slags utbyten och erfarenheter har delats kring missionärsrollen, ”returmisionärer”, ungdomsutbyten, besök/gäster, vänförsamlingar, vänstift och kyrkornas arbetet på nationell nivå med att söka former för ömsesidiga relationer med samarbetspartner i andra nationer.

Missionsdokument

Inom svenska kyrkor och missionsorganisationer finns många olika uppfattningar om vad begreppen mission och evangelisation står för. Det pågår ett ständigt arbete med att bearbeta detta och försöka formulera de egna ståndpunkterna. Ett led i detta är att formulera missionsdokument. Det kan handla om nationella policydokument, lokala strategidokument eller arbete kring internationella teologiska dokument.

I februari arrangerades ett ekumeniskt seminarium i Stockholm kring missionsdokument. Seminariet tog sin utgångspunkt i Svenska Missionskyrkans och Stockholms katolska stifts gemensamma dokument ”Mission och kyrkosyn”. Under hösten har planering skett inför ett liknande seminarium i Malmö med exempel från Evangeliska Frikyrkan, Rumänsk-ortodoxa kyrkan och Svenska kyrkan.

Missionsforskning

En annan utmaning inom projektet är att, i samarbete med Svenska Institutet för Missionsforskning, hitta sätt att göra missionsforskningens resultat tillgängligt för kyrkorna. Därför är det angeläget att skapa kontaktpunkter och mötesplatser mellan akademiker och ”praktiker”. Under året har ett seminarium kring forskning om svensk missionshistoria arrangerats i Stockholm samt ett forum om missionsvetenskap i Uppsala.

Samverkan internationellt

För svenska kyrkor och missionsorganisationer är det angeläget att samverka när det gäller ekumeniska organisationer internationellt. En sådan samverkan kan berika reflektionen i Sverige kring mission och evangelisation, samt bidra till större ekumenisk samordning av internationella kontakter och samarbetsprojekt.

Under 2004 har projektet bl a inriktats på förberedelserna inför Kyrkornas Världsråds missionskonferens i Grekland i maj 2005. En svensk förkonferens arrangerades i november i Jönköping där temat som berör mission och försoning speglades utifrån den svenska situationen.

Vidare genomfördes en studieresa till S:t Petersburg med deltagare från SKR, SMR och SIM. Gruppen besökte ett ortodoxt institut för studium av mission, ekumenik och nya religiösa rörelser, samt olika kyrkors företrädare för en begynnande ekumenisk samverkan i Ryssland.

Mission i Sverige

De svenska kyrkornas strävan efter att svara mot kallelsen till mission i Sverige tar sig en mängd olika uttryck. Tillfällen till ömsesidigt delande kring mission och evangelisation ges bl a genom nätverket *Mission i Sverige* i vilket alla de fyra kyrkofamiljerna finns representerade. Begreppet *Mission i Sverige* är mångfacetterat och öppnar för många spännande samtal. Genom projektet har också en representant från SMR beretts möjlighet att delta i nätverket för att bidra med internationella erfarenheter som är relevanta för kyrkornas uppdrag i Sverige.

Förutom ett ömsesidigt delande ger nätverket också tillfällen till samråd kring ökad konkret samverkan. På nätverkets initiativ är en särskild arbetsgrupp tillsatt, med representanter som kyrkoledarna utsett, för att i första hand planera för en ekumenisk missionskonferens 2006. Visionen är att finna ekumeniska former för att erbjuda alla boende i Sverige grundläggande kunskaper om kristen tro.

Relationer och närmare samverkan

Inom projektet finns erfarenheter av strategiskt relationsskapande, förändrade bilder av ”den andre” och förändrade självbilder. En insikt om att skiljelinjerna mellan olika missionssyner inte i första hand går mellan SKR och SMR har också växt sig allt starkare, samt att arbetet inom projektet pekar fram mot en närmare samverkan mellan SKR och SMR.

Kärnområdet

Ekumenisk diakoni/Kyrka – samhälle

Fred och *rättvisa* är viktiga begrepp när man skall identifiera kyrkornas prioriteringar för sina samhällsinsatser. Dessa två ord kan också användas för att sammanfatta verksamheten inom kärnområdet Ekumenisk diakoni/Kyrka – samhälle. SKR har flera projekt vars syfte är att motverka våld och främja fred i Sverige liksom i andra länder. Frågor om rättvisa har behandlats både globalt och nationellt i SKRs verksamhet.

Ansvarig för kärnområdet är Lennart Molin.

Lennart Molin, biträdande generalsekreterare och direktor för kärnområdet Ekumenisk diakoni/kyrka-samhälle. Teol dr och pastor i Svenska Missionskyrkan

Vad har varit mest inspirerande under 2004?

– Att det finns så många som tycker att det är bra att kyrkorna engagerar sig i frågor om fred, miljö och rättvisa.

Att konferensen Tools for Peace blev så lyckad och att vi åter har fått fart på arbetet med handikapp och migration/integration.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

– Kyrkorna behöver reflektera över vad det är att vara kyrka i en värld som är hotad av klimatförändringar, fattigdom och våld. Jag hoppas att kyrkorna utifrån sådana samtal skall hitta varandra i en fördjupad enhet och bidra till en hållbar utveckling för alla människor.

rättvisa gäller för hela mänskligheten. Under diakonins månad arrangerade nätverket en hearing med Anders Milton som har regeringens uppdrag att ge förslag på en bättre samordning av den psykiatriska vården i Sverige.

Fredskulturprogrammet och projekten

Fredskulturprogrammet har fortsatt att utvecklas och växa. Det beskrivs på annan plats i denna årsredogörelse. Projekten som handlar om fred har också sina egna redogörelser. Tools for Peace är vid årets utgång i sin slutfas med sammanfattning och utvärdering av hela projektet. Följeslagarprogrammet avslutar vid inledningen av 2005 en period med planer på en ny period. Projektet Dubbel utsatthet har under året avslutats efter flera innehållsrika år. Dessa projekt redovisar också sin verksamhet på annan plats i denna årsberättelse.

Ickevåldsfonden

Ickevåldsfonden, som är kyrkornas satsning på att stödja ickevåldsinnsatser i Sverige, söker på olika vägar att få fram pengar att dela ut till olika freds- och ickevåldsinstitut. 2004 fick fyra projekt och en enskild person bidrag från fonden. Mer om Ickevåldsfonden finns att läsa under avsnittet om Fredskulturprogrammet.

Handikapparbete

Efter ett par år av osäkerhet kring hur SKR skall samordna det ekumeniska handikapparbetet har en särskild arbetsgrupp tillsatts med uppgift att ansvara för kyrkornas gemensamma stöd till de funktionshindrade. Ett särskilt delegationsavtal har upprättats med Föreningen Furuboda som åtar sig att för SKRs räkning leda och administrera arbetsgruppen och dess arbete. Därmed upphör ekumeniska nätverket för handikappfrågor.

Diakonins månad och nätverket för ekumenisk diakoni

Efter att tidigare ha lanserats som diakonins söndag, blev det först diakonins vecka och under hösten 2005 diakonins månad. Nätverket för ekumenisk diakoni fastnade för temat ”Rik rättvisa” och gav ut en tidning med artiklar kring detta ämne. I denna tidning och i olika samlingar betonades att det inte finns två olika slag av rättvisa, utan en och samma

Arbetsgruppen för migration och integration

Det tidigare nätverket för asyl- och migrationsfrågor har upphört. Istället har företrädare för medlemskyrkorna bildat en referensgrupp för dessa frågor, som i sin tur har utsett en mindre arbetsgrupp, arbetsgruppen för migration och integration. Denna verkar i nära samarbete med Misha Jaksic och Lennart Molin från SKR. Gruppen fungerar som beredande organ för SKRs styrelse och arbetsutskott.

Remisser

Att besvara remisser från riksdag och regering är en uppgift som kyrkorna gärna gör genom SKR. Flera av dessa har under senare tid berört området migration och integration av nya svenskar. Här spelar arbetsgruppen för migrationsfrågor en viktig roll. Den har under året fått en nystart och har vid ett par tillfällen träffat SKRs styrelse. Andra områden där remissvar avgetts är genetik, transplantationer och mobbning i skolan.

Remissvaren finns samlade på www.skr.org

Göteborgsprocessen

I juni 2001 genomförde SKR i samarbete med Kristna Fredsrörelsen en internationell konferens i Göteborg om kyrkorna och vapenhandeln. Det samarbetet har fortsatt och på rekommendation av konferensen 2001 inbjöds 2004 till en ny konferens i Göteborg om vapenhandel. Första gången samlades huvudsakligen representanter för kyrkor i Europa. Andra gången vidgades gruppen med deltagare från USA, Latinamerika och Sydafrika. Även denna andra konferens föreslog ytterligare en konferens och begreppet ”Göteborgsprocessen” har uppstått. Den tredje konferensen kommer att bli global med fokus på vapenhandel och utvecklingsfrågorna. Förhoppningsvis kan den genomföras inom 2-3 år.

Europa och EU

Utvidgningen av EU har länge varit en angelägenhet för kyrkorna. När den genomfördes 1 maj 2004 fick länder med starka ortodoxa och katolska traditioner en ny roll i Europa. Förslaget till ny konstitution för EU betonar vikten av ett pågående dialog mellan EU:s olika organ och kyrkorna. Det innebär förpliktelser för både kyrkorna och samhället. Lennart Molin invaldes i slutet av 2004 som ende svensk i Europeiska kyrkokonferensens kommission för kyrka och samhälle.

Kyrka-arbetsliv – ett exempel på delegerad verksamhet i SKR

Ett avtal finns med Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan om delegation av arbete gällande kyrka-arbetsliv. Arbetsgruppen för kyrka-arbetsliv består av representanter från LO, TCO, SACO, Arbetsgivaralliansen, Sveriges Kommuner och Landsting, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kristna Råd.

Arbetsgruppens mål är att stärka människovärdet, inom arenan arbetslivet. Det sker bl a genom opinionsbildning såväl internt i respektive organisation som externt, men också genom att stödja kyrkors och samfunds arbetslivsaktiviteter, vara en mötesplats för erfarenhetsutbyte och kunskapsbildning, samt utveckla kontaktnät.

Arbetsgruppen ger regelbundet ut nyhetsbrevet *Nytt från kyrka arbetsliv*. Martin Lindblad på Svenska kyrkans Arbetslivscentrum/Bräcke diakoni & Utveckling är redaktör för nyhetsbrevet. Från Svenska Missionskyrkan har Åke Nordqvist deltagit i arbetsgruppens verksamhet.

Vill du veta mer om kyrka-arbetsliv kan du besöka hemsidan www.kyrka-arbetsliv.org. Där kan du även teckna dig för en prenumeration på nyhetsbrevet.

Fredskulturprogrammet

Syftet med fredskulturprogrammet är dels att bidra till Kyrkornas Världsråds årtionde för att övervinna våldet och FN:s internationella årtionde för en freds- och ickevåldskultur bland världens barn, dels att bredda och fördjupa engagemanget i kyrkorna för en fredskultur i enighet med ovan nämnda årtionden. Inom ramen för fredskulturprogrammet bedrivs projekten ”Tools for peace?”, Global rättvisa och hållbar utveckling, samt följeslagarprogrammet SEAPPI.

Koordinator för Fredskulturprogrammet är Daniel Uddling.

Daniel Uddling

Förankringsprocess

Under våren 2004 genomfördes en översynsprocess i syfte att tydliggöra en gemensam ekumenisk vision av det arbete som kyrkor och organisationer gärna ser att fredskulturprogrammet och SKR bedriver. En rad av medlemskyrkorna i SKR samt ett antal organisationer intervjuades om förväntningar och visioner för fredskulturprogrammet. Processen var intressant och lärorik och mynnade ut i sex tematiska områden som ansågs som relevanta för fredskulturprogrammets fortsatta verksamhet:

1. Integration – det mångkulturella samhället
2. Förebygga våld mot utsatta grupper i samhället
3. Nedrustning
4. Teologisk reflektion
5. Medvetandegöra kyrkorna i Sverige om ”Årtiondet för att förebygga våldets” innebörd
6. Utvecklingsperspektiv

Koordinatorerna för fredskulturprogrammet ansvarar för att dessa tematiska områden tänks in i den fortsatta verksamheten och en mer genomgripande handlingsplan kommer att konkretiseras under inledningen av 2005.

Från och med 2004 finns det en referensgrupp till fredskulturprogrammet. Referensgruppen består av representanter för de fyra kyrkofamiljerna, en representant från Liv & Fredsinstitutet i Uppsala, samt en representant från Kristna Fredsrörelsen. Referensgruppen har under 2004 träffats vid två tillfällen.

Sudan Forum

Fredskulturprogrammet har varit sammankallande till två uppdateringar om situationen i Sudan genom Sudan Forum, med fokus på bland annat situationen i Darfur samt fredsprocessen mellan norra och södra Sudan. Sudan är fortsatt ett prioriterat land för verksamheten under 2005. I samband med den interreligiösa konferensen ”Tools for Peace- the role of religion in conflict” var SKR och fredskulturprogrammet värd för konferensdeltagare från Sudan.

En stor del av 2004 fokuserades på planerandet och genomförandet av ”Tools for Peace” och det pågår nu diskussioner på SKRs kansli om hur vi kan arbeta vidare inom det interreligiösa området.

Samverkan

Koordinatorerna för Fredskulturprogrammet har under 2004 deltagit på ett antal nationella konferenser, bland annat Alla folk-konferensen i Jönköping i november 2004, samt EFS årskonferens i Umeå i maj 2004. Dessutom har ett antal församlingar besökts för diskussionskvällar, bland annat under temat ”religionens roll i konflikter”.

Genom samverkansprojektet ”Fred i våra händer” med bland annat Svenska FN-förbundet och Kristna Fredsrörelsen har utbildningar i ickevåld och konflikthantering genomförts.

Kontakt med Utrikesdepartementet har skett fortlöpande under året och ett antal äldre projekt har slutrapporterats. Goda kontakter har under året dessutom etablerats med företrädare för Sveriges Unga Muslimer och Judiska församlingen i Stockholm.

Ickevaldsfonden

Arbetet inom Ickevaldsfonden har varit stimulerande under året. Som traditionen bjuder delades årets pris ut den 30 november på Ersta i Stockholm. Fonden har lanserat 30 november som dag för utdelning av bidrag med förhoppningen att just detta datum skall förknippas med annat än rasistiska gatudemonstrationer. Bland pristagarna 2004 återfanns bland annat Salems församling, Röda Korset och Malungs församling.

Läs mer på www.ickevaldsfonden.se

Projektet Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI) leds internationellt av Kyrkornas Världsråd. Projektet startade i augusti 2002 efter en förfrågan om internationell närvaro från Kyrkoledare i Jerusalem. SKR är huvudman för den svenska delen av EAPPI. Projektsekreterarna Emanuel Furbacken och Kari Berg har under 2004 ansvarat för verksamheten tillsammans med en styrgrupp med representanter från ett tiotal kyrkor och organisationer med Gustaf Ödquist som ordförande. Marja Casparsson har arbetat deltid som informatör på projektet.

Emanuel Furbacken

Kari Berg

Marja Casparsson

Samarbete med Sydafrika

Under 2004 startade SKR ett samarbete med Sydafrikas Kristna Råd (SACC) inom ramen för EAPPI. Emanuel Furbacken och Kari Berg deltog i de första utbildningarna och rekryteringarna i Johannesburg där de delade med sig av erfarenheterna från de svenska och internationella delarna av projektet. Genom detta samarbete har tio följeslagare från Sydafrika kunnat finnas på plats i Israel och Palestina. Det sydafrikanska deltagandet har fått stor uppmärksamhet såväl i Sydafrika som i Israel och Palestina samt internationellt. "Det är alltför lätt för oss att glömma de mörka och fruktansvärda dagarna i vår egen kamp, men världen har inte glömt, och vår blotta närvaro finns där som ett tecken av hopp för andra" säger prästen Luke Pato, som är ansvarig för EAPPI på SACC.

EAPPIs uppdrag

Genom EAPPI finns följeslagare från ett tiotal länder på plats i Israel och på de ockuperade områdena för att ha en preventiv funktion gentemot våldsamheter samt för att stödja israelisk och palestinsk fredsrörelse och MR-organisationer. EAPPI är baserat på folkrätt och utgår från relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, generalförsamling och kommission för mänskliga rättigheter. EAPPI ska verka för att främja respekten för folkrätten, men också solidarisera sig med människor som genomlever det dagliga lidande som ockupationen vållar.

Sedan programmet startade i augusti, 2002, har totalt 168 ekumeniska följeslagare från mer än 30 kyrkor och ekumeniska partners runt om i världen tjänstgjort i området. Nästan 50 av dessa har sänts ut av SKR och de andra har kommit från länderna: Danmark, Kanada, Norge, Nya Zeeland, Storbritannien, Schweiz, Frankrike, Tyskland, Irland, Sydafrika och USA.

Följeslagarna fortsätter att skriva texter utifrån sina upplevelser i fält. Dessa har i vissa fall publicerats i samfunds- och lokalpress, men de har också citerats i rikspressen. Övriga texter går att finna via SKRs hemsida www.skr.org. Väl hemma har följeslagarna rest runt till församlingar, föreningar och skolor för att berätta om sina erfarenheter och visa bilder från sina placeringar.

Lisa Minnhagen samtalar med andra unga deltagare.

Vem är fyrkantig?

De tre dagarna på Tools for Peace-konferensen äger rum i en liten bubbla i Söderköping. Gemenskapen är tät. De flesta lämnar bara konferenscentret Söderköpings Brunn för att gå tvärsöver gården till samlingslokalen.

I foajén är det mingel. Här kan man träffa rakryggade kvinnor från Sudan i vackra kläder. Människor med religiösa kännetecken – kippa, prästkrage, slöja – eller inga alls. Men nu måste alla gå till sin reflektionsgrupp. Det är visst vanligt på konferenser som den här att man har sådana. Vi är sju personer från tre religioner som pratar om religionens rötter och delger varandra historier om när värderingar använts för fred.

Utöver den mastiga listan med seminarier varje dag hålls ett antal spontana träffar. En kväll visas film om försoningsarbete mellan israeler och palestinier. En kväll visar Fakhira Halloun från Israel/Palestina en film som kan användas i diskussioner om identitet, särskilt i arbete med barn och ungdomar. En ganska sliten tecknad video om en harmonisk värld av fyrkantiga figurer, som splittras

när det plötsligt kommer en rund figur. Filmen, i all sin enkelhet, visar tydligt hur löjligt det är att vara rädd för det annorlunda

– Vem är fyrkantig och vem är rund i vår närhet? frågar Fakhira och berättar att när hon använder filmen i skolor identifierar sig barnen både med cirkelarna och fyrkanterna, ibland båda på samma gång.

På morgnarna är det andakt – tre olika typer hinns med under konferensen. På måndagsmorgonen leder Birgitta Fredholm från Brahma Kumaris i en meditation.

– En handfull själar sitter här, säger hon.

– Jag är Birgitta, jag är pensionerad. Men jag är också en inre människa.

Det är ovanligt många kvinnor på konferensen – minst 40 %, har arrangörerna bestämt. Därav följer att det också är ovanligt få män i kostym – men en del män har andra utstyrselar. Det är också ovanligt många ungdomar med. Redan första dagen bestämmer de sig för att samlas till en egen träff för att prata om vilka behov just ungdomar har när det gäller verktyg för fred.

– Annars kan vi bara försvinna bland alla vuxna, säger Excellence från Nigeria, som var den som väckte tanken om en särskild ungdomsträff.

Men vad är det som är särskilt för ungdomar, som bara de kan bidra med? undrar en av det tiotal ungdomar som samlas efter lunchen. Det är ”i vår generation” som man tar beslutet att kämpa mot hopplösheten genom extremism, säger en tjej. Unga människor är mer öppna – och kan också vara det – med vad de tycker, säger en kille.

Viktoria Isaksson

Deltagarna undersöker varandras religiösa ting och symboler.

Projektet Tools for Peace? – The role of religion in conflicts

Efter ett intensivt förberedelsearbete genomfördes den internationella och interreligiösa fredskonferensen ”Tools for Peace? – The role of religion in conflicts”, 21-24 november 2004 i Söderköping. Huvudmän var SKR, Sveriges Muslimska Råd, Kristna Fredsrörelsen samt Liv- och fredsinstitutet.

Projektmedarbetare på SKR för konferensen har varit Joakim Wohlfeil, Joanna Lilja och Maria Nordström. Under konferensen utökades personalen med volontärer samt processledaren Catherine Barnes. Dessutom har flera personer i programgruppen och ledningsgruppen gjort stora arbetsinsatser för att konferensen skulle kunna bli verklighet. Stig Lundberg har varit ordförande i styrgruppen, och Eva-Christina Nilsson i programgruppen.

Joakim Wohlfeil

Förberedelser med med- och motgångar

Under slutet av 2003 gjordes en genomgång av projektets organisation och ekonomi som ledde till att man i februari 2004 beslutade att gå vidare med projektet. Förberedelsearbetet har varit en både arbetsam och lärorik erfarenhet då detta är första gången man provat att genomföra en sådan här satsning med företrädare för flera religioner som gemensamma huvudmän. Precis som olika förutsättningar, beslutsprocesser och inte minst olika resurser hos huvudmännen ibland bidrog till frustration, så skapades sammanhållning, kunskap om samarbete och inte minst stolthet över det gemensamma resultatet som säkerligen kommer att påverka det svenska interreligiösa samarbetet positivt framöver.

En annan erfarenhet som blev mycket tydlig under förberedelserna är hur utvecklingen i den övriga världen hade en direkt påverkan på projektet. Flera delegater och föreläsare kunde inte komma, eller finansierare fick dra sig ur som följd av politiska händelser eller konflikter i deras närområde.

En annan händelse som skapade uppmärksamhet var när Judiska Centralrådet lämnade Tools for Peace-samarbetet som en protest mot Svenska kyrkans engagemang i den s k HOPP-kampanjen. Vid konferensen medverkade heller inga officiella representanter från svenska judiska organisationer. Detta påverkade dock inte den internationella judiska representationen.

Joanna Lilja

Genomförandet

21 november samlades över 100 delegater i ett snöigt Söderköping. Här fanns världsreligionerna samt några mindre grupper representerade

Programmet byggde på ett flitigt användande av olika alternativa mötestekniker där intervjuer i viss mån ersatte de traditionella talen, workshops med speciellt utbildade mötesledare som understödde föreläsaren, panelsamtal med både akvariemodell och öppen diskussion. Alla delegater delades in i reflektionsgrupper som höll ihop under hela konferensen.

Logistiken med olika matpreferenser, bönetider, säkerhet, transporter osv var en utmaning men fungerade bra, säkerligen tack vare den goda stämning som rådde. Mycket tankar hade även lagts ner på att skapa en miljö som inbjöd till spontana samtal och möten utanför programmet – en strategi som fungerade över förväntan då det under konferensen både knöts unika kontakter över religionsgränserna, men också uppstod spontana tematiska arbetsgrupper och initiativ bland delegaterna.

I deltagarnas egen utvärdering fick konferensen mycket goda omdömen. Speciellt uppmärksammade man diskussionsklimatet, möjligheterna att göra sin röst hörd, möjligheterna till interaktion och att man upplevde stor respekt för sin religiösa tradition i både diskussionerna och de praktiska arrangemangen.

Utvärdering

Styrgruppen för projektet har lagt stor vikt vid att Tools for Peace aldrig tillkom för att skapa en egen struktur, utan är en del av ett sammanhang med tidigare genomförda, pågående och kommande satsningar inom detta område. Det har varit ett unikt pionjärprojekt vars erfarenheter nu skall användas och spridas som stafettpinnar inom i första hand annat pågående interreligiöst arbete och fredsarbete samt forskning.

Konferensen antog inget traditionellt slutdokument utan utvärderingen fokuserar huvudsakligen på att dokumentera ”learning points” som skall göras tillgängliga för alla som jobbar med relaterade projekt. Uppdraget att slutligen sammanställa materialet har getts till Liv- och fredsinstitutet.

Projektet Global rättvisa och hållbar utveckling

Arbetet med Global rättvisa och hållbar utveckling drivs sedan oktober 2002 av projektsekreterare Sofia Walan. Sedan 1 mars 2004 är en del av informatör Carl-Johan Frimans tjänst relaterad till projektet.

Projektet har under 2004 syftat till att belysa de fattigaste och mest marginaliserade människornas villkor, och att visa på vilka möjligheter som finns att skapa mer rättvisa förhållanden för alla människor i en global värld. Genom projektet Global rättvisa och hållbar utveckling arbetar SKR med följande teman: skuldavskrivning, rättvisare handelsregler och fattigdomsbekämpning samt hållbar utveckling och ekologisk rättvisa. Inom projektet ryms också information om FNs millenniemål som syftar till att minska fattigdomen i världen.

Det nuvarande projektet Global rättvisa och hållbar utveckling startade i januari 2004 och avslutas i december 2005.

Sofia Walan

Nätverket Jubel

Genom Nätverket Jubel arbetar SKR med frågor som rör skuldavskrivning och fattigdomsbekämpning för de fattigaste i världen. Kanslifunktionerna för Nätverket Jubel handhas av Forum Syd. Arbetet leds av en styrgrupp där Sofia Walan representerar SKR. Under 2004 har SKR genom nätverket Jubel genomfört ett flertal seminarier, bland annat tvådagarsseminariet *Vär(l)d att firas?* som uppmärksammade Internationella Valutafonden och Världsbankens 60-års jubileum. Gäster från Storbritannien, Sydafrika och Zambia bidrog med föredrag. Nätverket Jubel har under året också publicerat skrifter samt genomfört en vykortskampanj med över 4000 insamlade namnunderskrifter med krav på bland annat mer inflytande för de fattiga länderna i Världsbanken.

World Social Forum

Sofia Walan och Carl-Johan Friman deltog vid World Social Forum i Mumbai i Indien i januari – ett möte med ca 100 000 deltagare som möts kring frågor om bl a fattigdomsbekämpning och globalisering

Ekologisk skuld

Sveriges Kristna Råd ingår i ett samarbete med Kyrkornas Världsråd för att informera och driva frågor om ekologisk rättvisa. Under 2004 utformades fallstudier från hela världen som 2005 ska resultera i en skrift samt ett internationellt seminarium. Arbetet med ekologisk rättvisa betecknas ibland som ekologisk skuld, vilket syftar på den miljöskuld som de rika länderna är skyldiga de fattiga genom överexploatering av gemensamma miljöresurser.

Kyrkornas Globala Söndag

Kyrkornas Globala Söndag är en viktig del av projektet Global rättvisa och hållbar utveckling. Den 21 november 2004 var andra året som Kyrkornas Globala Söndag firades, och samarbetet breddades genom att fler organisationer deltog i arbetet. SKR utarbetade tillsammans med Diakonia, Lutherhjälpen, Caritas, SMR, Kristna Fredsrörelsen, Liv- och Fredsinstitutet, studieförbundet Bilda och Sensus studieförbundet temat *Gör mig till ett redskap för din fred* med gudstjänstmaterial, informationsmaterial, aktivitetshandbok och affischer som sändes ut till alla församlingar i Sverige.

Gudstjänstmaterial och utställning

Tidigare inom projektet har det populära gudstjänstmaterialet *Ur djupen ropar vi* och Hiv/Aids utställningen *Vi väntar... tagits fram*. Gudstjänstmaterialet *Ur djupen ropar vi* har använts mycket också under 2004, t ex under Diakonins månad. Utställningen har också varit utlånad till ett flertal ställen under året.

Projektet Dubbel utsatthet

Projektsekreterare under hela året har varit Gun Källstigen. Till projektet har även projektmedarbetarna Pierre Aziz och Leyla Nuay varit knutna.

Projektet kring den dubbla utsattheten initierades år 2001 och avslutades i januari 2005. Temat för projektet har varit invandrarskap och funktionshinder. Arbetet tillsammans med de tre samfunden Sveriges Muslimska Råd, Syrisk-ortodoxa kyrkan och Katolska kyrkan har varit en spännande och inte helt enkel resa om engagemang, förståelse och bemötandefrågor kring synen på funktionshinder.

Gun Källstigen

Verksamheter under året

En mängd olika verksamheter har projektåret kunnat visa upp, i nära samarbete med särskola och habilitering, i samfunden och församlingsgrupper med både unga och äldre människor, på utflykter, i teaterupplevelser och i olika nätverksgrupper. Under året har även en arbetsgrupp med representanter för de tre samfunden gemensamt arbetat fram ett dokument kring synen på funktionshinder och bemötande av personer med funktionsnedsättning. Skrivningen har undertecknats av biskop Anders Arborelius, Mostafa Kharraki, fader Chabo Elkhoury och Sven-Bernhard Fast. Dokumentet finns att läsa i boken *Dubbel utsatthet*, se nedan.

Fortsättning följer

Ett projekts livskraft och resultat visar sig egentligen först när projektet är avslutat. Vilka spinoff-effekter har lockats fram? Vilka spår kommer projektet att lämna efter sig? Det är för tidigt att säga just nu. Men en mängd idéer har fötts och håller nu på att hitta sina former.

De tre samfunden önskar fortsätta arbetet både i sina respektive samfund men också gemensamt. Samarbetet med handikapprörelsen har fördjupats. Även inom det pedagogiska området kommer projektet att sätta spår.

Projektet har också producerat en bok med samma namn, *Dubbel utsatthet*. Boken speglar precis som projektet i sin helhet olika aspekter på temat invandrarskap och funktionshinder: kulturella, religiösa, pedagogiska, etiska, medicinska och sociala. Boken innehåller även en dokumentation över projektet.

På SKR:s hemsida finns mer att läsa om projektet. Där finns även boken att beställa eller ladda ned som PDF-fil.

Programmet Andlig vård i kriminalvården

Ansvarig för arbetet har varit konsulenten för andlig vård i kriminalvården (NAV-konsulent) Kjell Mazetti i samråd med en särskild programgrupp.

Kjell Mazetti

Övergripande verksamhet

Under året har ett flertal konferenser och samtal skett på både lokal, regional och nationell nivå. Många anstalter och häkten har besökts.

Under verksamhetsåret har SKR:s programgrupp för andlig vård i Kriminalvården fått en tydligare profil som kontaktyta till samfundsledningarna i de fyra kyrkofamiljerna. Delar av den gamla programgruppens arbetsuppgifter har övertagits av intresseföreningen Själavådare i Kriminalvården, SiK. Utöver detta har samtal och träffar också skett mellan NAV-konsulenterna och företrädare för olika samfundsorganisationer på riks, regional och lokal nivå i avsikt att öka kunskapen om den andliga vården i Kriminalvården på olika plan.

De besparingskrav som ställts på Kriminalvårdsstyrelsen (KVS) har medfört att flera samtal med kriminalvårdsmyndigheter skett för att förhindra att resurserna för frikyrkomedarbetare skärs ner. På de enheter som saknar NAV-medarbetare har kontakter tagits för att hjälpa till vid rekrytering och utformning av avtalen för NAV-tjänsterna.

NAV-konsulenterna har även utarbetat ett PM om NAV:s placering i den nya enmyndighetsorganisationen som kommer att överlämnas till SKR och Kriminalvårdsstyrelsen.

Utbildning och kompetensutveckling

Den sedvanliga grundkursen hos Birgittasystrarna i Vadstena genomfördes med 12 deltagare. Bland föreläsarna fanns bl a Carl Reinhold Bråkenhielm. Den S:t Lukasutbildning som tidigare erbjöds har på grund av höga kostnader och minskat elevunderlag fått utgå. Istället har Margareta Säfvenberg, präst på Österåkeranstalten, anmälts till sjukhuskyrkans grundutbildning för att utvärdera denna kurs som ersättning.

Den 13-16 september genomfördes en välbesökt nordisk konferens med föreläsningar om Förlåtelsens teologi och Integrationens och fördomarnas hinder för framför allt förtryckta grupper.

Brobyggande mellan anstalten och samhället

Under året har många kontakter skett med de kristna besöksgrupperna som också fått ett utökat ekonomiskt stöd. NAV-konsulenterna har deltagit vid ett antal lokala och regionala besöksgruppsträffar.

Kontinuerliga kontakter har skett mellan NAV och Daniel Lindberg och Per Gustavsson från nätverket IBUS (Individuellt Behovsstyrt och Uthålligt Stöd), samt Sten Johnsson från Livskraft. Besök vid ett seminarium om Alpha in Prison, i Eksjö gav också ett gott resultat.

Särskilda projekt:

Klosterprojektet

Klosterprojektet har under året avslutats och överlämnats till KVS med förslag att det skall vara en del av de påverkansprogram som genomförs på Kumlaanstalten. Föreskrifter för klosterverksamheten har antagits och redigerats in i de anstaltsföreskrifter som gäller. I samarbete med Truls Bernhold har arbetsmiljön vid retreaterna, schema för vägledare, planering och uppföljning av retreaterna och andra arbetsledningskrav analyserats. Ett verksamhetsförslag med tre aktivitetsnivåer har utarbetats och SKR har fått i uppdrag att ansvara för innehållet i klosterverksamheten med Truls Bernhold som ansvarig vägledare.

Truls Bernhold

Kön av ansökningar till klostret har varit lång och budgeten trång. Volontära krafter ryckte in, budgeten överskreds och när året var till ända hade genomförts åtta kortretreater, två 30-dagars retreater, tre lugna veckor, två veckolånga återsamlingar och en franciskansk retreat med Henrik Roelvink ofm.

Under året har klostret haft många gäster utifrån besökt klostret: statsministern, justitieministern, besök från Ryssland, Vatikanen, flera anstalter och flera utbildningsanstalter. Media, i form av TV, tidningar och radio har varit där och samtalat med retreatdeltagare. En radiogudstjänst för P1 har också sänts från klostret.

Projektet Bättre frigivning

EU-projektet Bättre frigivning är ett Equalprojekt som bedrivits tillsammans med Hela Människan, Kriminalvårdsstyrelsen, Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare (RFS), Kriminellas revansch i samhället (KRIS), Arbetsmarknadsstyrelsen, och de lokala anstalterna Sagsjön, Tygelsjö och Storboda.

Under våren sades avtalet att delta som partner i EU-projektet 114, Bättre frigivning, upp. Partnerskapet avslutades den 31 december 2004 och en slutrapport kommer att skickas till koordinatören Bertil Rickäng. Uppsägningen skedde efter moget övervägande, och berodde bl a på det ganska stora åtagandet av arbetstid som NAV-konsulentens ensam skulle bidra med som medfinansiering. Arbetet med slutrapporten skedde med kontakter med de lokala NAV-medarbetare som varit delaktiga i projektet.

Frikyrkofamiljen / Sveriges Frikyrkosamråd

Kansliarbetet, på Ekumeniska Centret, i Sundbyberg har skett i nära samarbete med SKR. FSR prioriterar andlig vård inom hälso- och sjukvården inklusive öppna vården, arbetet med skolkyrka, högskola och universitet samt andlig vård inom kriminalvården.

Frikyrklig samordnare för Sveriges Frikyrkosamråd, FSR, har under året varit Marianne Andréas. Rune Forsbeck har varit ansvarig konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården t.o.m. halvårsskiftet. Gunnel Andréasson efterträdde Rune den 1 juli. Elaine E. Lindblom har varit ansvarig konsulent för universitet, högskola och skola. I hennes tjänst finns också viss tid för att kunna delta i FRIFOs sammanträden som sekreterare och återkoppla till FSR.

Arbetet med församlingshandboken, Praktikan har fortsatt i nära samarbete med Samarbetsnämnden för bidrag till trossamfund, SST. Pappersversionen av Praktikan ersätts nu successivt med nedladdningsbara PDF-filer som nås via FSRs hemsida. Redaktör är Tord Ström.

Samtal och överläggningar som förts under året omkring möjligheten att lyfta in delar av Svenska Baptistsamfundets arbete "Naturlig Församlingsutveckling", NFU, under den gemensamma FSR-hatten landade i september i en överenskommelse.

Beslutet innebär att FSR ställer sig bakom projektet och en medföljande anställning, enl. projektbeskrivning, under projekttiden 1/11 2004 -31/12 2006. Kostnaderna för det som ligger inom projektet tas ifrån samfundens utlovade bidrag och FSRs medel.

NFU leds av en ekumenisk ledningsgrupp. Gruppen har rapportskyldighet inför FSR:s styrelse. NFU arbete utvärderas varje år av ledningsgruppen.

Marianne Andréas,
frikyrklig samordnare
Pastor i Pingströrelsen

Vad har varit mest inspirerande under 2004?

– I mitt samordnansvar för den frikyrkliga familjen imponeras jag av det stora engagemanget i

såväl viktiga samhällsfrågor som enhetsarbetet för att synliggöra Guds Rike. Ett medlemskap i "Rådgivningsbyrå för asylsökande och flyktingar" samt ett bejakande av utvecklingsprojektet "Naturlig församlingsutveckling" som ett ekumeniskt arbete, hör till årets glädjeämnen.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

– Det är att SKR ska fungera som en kreativ mötesplats och fånga upp det som är viktigt för medlemssamfundet att samverka omkring på riksplan. Utmaningen består i att försöka förstå, stödja och komma nära varandra i den kristna familjen. Det vore roligt om de tre samfundet som ännu är observatörer tog steget in till fullt medlemskap i SKR.

Andlig vård inom hälso- och sjukvården

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

FSR har fått i uppdrag av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (SST) att samordna all den verksamhet som stöds genom statsbidragen till den andliga vården i sjukvården. Detta uppdrag innefattar också att bistå muslimerna i arbetet med att försöka inrätta sjukhusimamtjänster på några sjukhus i landet. I januari 2004 undertecknades en överenskommelse mellan Islamiska Samarbetsrådet, FSR och SST som anger hur detta samarbete gestaltas.

FSR har under 2004 haft tre ledamöter i SST:s beredningsgrupp för bidrag till andlig vård i sjukvården. FSR representeras av Evert Eggelind och Bernth Antonsson, samt Rune Forsbeck som i samband med skiftet på konsulenttjänsten ersattes av Gunnel Andréasson. Sekreterarskapet i gruppen vilar på FSR:s konsulent.

SST:s generalsekreterare Jan-Erik Levy har som tidigare varit adjungerad till FSRs kommitté för andlig vård i sjukvården.

Utöver detta har fortlöpande samråd med SST ägt rum på kanslinivå.

Rune Forsbeck

Gunnel Andréasson

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården är ett samarbetsorgan mellan Svenska kyrkan och FSR. FSR representerades under år 2004 av Henrik Eliasson (ordf.), Roland Svantesson och Rune Forsbeck (sekr.), vilken i samband med höststarten ersattes av Gunnel Andréasson. Svenska Kyrkan har representrats av Britt Andersson, Anders Höglund och Gunilla Malmberg.

Samarbetsrådet har 2004 endast hållit ett sammanträde. Det hölls i mars 2004. Ännu ett sammanträde var planerat till slutet av oktober, men då svårigheter uppstod med datumet och då inga brådskande ärenden låg på bordet sköts sammanträdet upp till den 1 februari 2005. I samband med sammanträdet i mars 2004, avslutades arbetet med att ta fram ett Grunddokument för andlig vård inom hälso- och sjukvården. Detta dokument finns för spridning. Dokumentet har redan visat sig vara viktigt när det gäller att tydliggöra det uppdrag och de riktlinjer som gäller för sjukhuskyrkans arbete och dess medarbetare.

Ett av samarbetsrådets huvuduppgifter är att kontinuerligt planera för och följa upp den självårdsutbildning som utgör den grundläggande utbildningen för medarbetarna i sjukhuskyrkan. För några år sedan genomfördes en revidering av denna utbildning bl.a. utifrån impulser från Norge där man under många år arbetat med en pastoral klinisk utbildning. (PKU). Modellen som lades för utbildningen för medarbetarna inom sjukhuskyrkan i Sverige består idag av två kursdelar. En praktisk teologisk del (PTD) och en pastoralklinisk del (PKD). De kurser som genomförts efter den nya modellen har utfallit till stor belåtenhet. Ändå var det läge att i slutet av vårterminen, utvärdera de första årens erfarenhet med det nya kursprogrammet. Det skedde genom ett seminarium som hölls i anknytning till Lovisenbergs sjukhus i Oslo, vilket möjliggjorde dialog med den mycket erfarna kursledningen för den norska PKU-kursen.

I mars 2005 hålls en konferens under temat: "Vad är andlig vård?" Samarbetsrådet står som inbjudare till konferensen, tillsammans med kommun- och landstingsförbundet. Syftet är att belysa vad andlig vård är ur skilda perspektiv.

Internationellt har European Network of Health Care Chaplaincy fått allt större betydelse. Nätverket inbjöd till en konferens i Dublin i augusti, där FSR representerades av Rune Forsbeck.

The European Council for Pastoral Care and Counselling kommer att hålla sin vart fjärde år återkommande kongress i Sigtuna 2005 och planeringen är därför i full gång.

Sveriges Frikyrkosamråds kommitté för andlig vård i sjukvården

Sveriges Frikyrkosamråds kommitté för andlig vård i sjukvården (KAVIS) har under 2004 haft fem sammanträden. I samband med ett av dessa sammanträden, hölls också ett gemensamt sammanträde med Sveriges Frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården (AVIÖV).

Det statliga anslaget till sjukhuskyrkans arbete har varit fördelat på 45 frikyrkliga tjänster som sjukhuspastor samt sex romersk katolska som sjukhuspräst och/eller sjukhussjälavårdare.

Inom ramen för den ovan nämnda själavårdsutbildningen avslutade fyra frikyrkliga sjukhuspastorer PTD våren 2004. En sjukhuspastor påbörjade PTD hösten 2004 och tre sjukhuspastorer påbörjade PKD vid samma tid.

I sjukhuskyrkans fortbildningsdagar, som hölls på Stiftsgården i Rättvik den 5-7 oktober, var majoriteten av sjukhuspastorerna och de katolska sjukhussjälavårdarna närvarande. En regional samling för sjukhuspastorer och katolska medarbetare har också genomförts.

FSR:s konsulent för andlig vård i hälso- och sjukvården har under året hållit fortlöpande kontakt med de frikyrkliga och katolska medarbetarna i sjukhuskyrkan genom besök, rundbrev, annan korrespondens och telefonsamtal. Konsulenten följer också kontinuerligt arbetet i Föreningen för frikyrkornas anställda i sjukhuskyrkan och har även en fortlöpande kontakt med de lokala arbetsgrupperna.

Sveriges Frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården

Sveriges frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården (AVIÖV) har under 2004 haft fem sammanträden, varav ett gemensamt med KAVIS. AVIÖV ansvarade också för att samla diakoni-ansvariga inom kyrkor och samfund till överläggning och samråd vid ett tillfälle. Den överläggningen kombinerades med en halvdag kring psykiatriutredningen som Sveriges Kristna Råd inbjöd till. Talare var regeringens psykiatriutredare Anders Milton, samt ärkebiskop K G Hammar.

Marianne Andréas har varit ordförande i gruppen och Rune Forsbeck sekreterare. I samband med skiftet på konsulenttjänsten, efterträddes Rune Forsbeck av Gunnel Andréasson på sekreterarposten. Övriga ledamöter är från och med hösten 2004 Anders Höglund, Marianne Olsson och Elisabeth Svensson. Hela Människan och RPG har rätt att sända adjungerade ledamöter till arbetsgruppen.

Under 2004 har informations- och kontaktbrevet Medmänniska i praktiken kommit ut med två nummer. Brevet är avsett att främja utvecklingen av kyrkornas besökstjänst och att adressera behovet av andlig vård inom den öppna vården. Under hösten 2004 initierades en utvärdering av kontaktbrevet. Utvärderingen kommer bl.a. att ske genom en enkät till prenumeranterna.

AVIÖV har under året arbetat med den parlamentariska äldreutredningen SENIOR 2005. Sveriges Kristna Råd var remissinstans och AVIÖV fick huvudansvaret för beredningen av remissvaret.

Universitet och högskola

Ansvarig inom kansliet har under året varit Elaine E Lindblom (25 % tjänst).

Högskolevärlden växer i antal studenter och i antal högskolor på nya orter i vårt land. Kyrkan arbetar för att vara närvarande i denna viktiga miljö. Arbetet sker på ekumenisk bas och ifrån frikyrkorna tjänstgör för närvarande femton studentpastorer och en diakon på universitet och högskolor på heltid eller del av sin tid.

Kyrkans medverkan sker vid studieupptakter, i de olika utbildningsprogrammen, och vid studiernas avslutning. Studenter inbjuds till särskilda gudstjänster, temasamlingar, retreatar och program. En viktig del av arbetet är att finnas tillgänglig för personliga samtal och själavårdssamtal.

Frikyrkornas arbete samordnas av Högskolekommittén inom Sveriges Frikyrkosamråd med Pär Sandstedt, Svenska Missionskyrkan som ordförande och Elaine E Lindblom som handläggare. Högskolekommittén har under året arbetat med frågan om samfundens fördelning och ansvar för högskoleorter. En arbetsgrupp

Elaine E Lindblom

har tillsatts för att revidera det frikyrkliga policyprogram som finns för kyrkans arbete på högskolan.

Arbetsgruppen för Svenska kyrkans högskolearbete och Sveriges Frikyrkosamråds Högskolekommitté möts regelbundet. Grupperna ansvarar för ett återkommande fortbildningsprogram med grundutbildning och en årlig fortbildningsvecka. Grupperna bildar tillsammans formellt Ekumeniska nätverket för högskola och universitet. Det ekumeniska samarbetet är viktigt för att skapa trovärdighet och förtroende gentemot högskola och universitet.

Under 2004 genomfördes samtalsdagar för studentpastorer den 29-31 mars på Lännersta kursgård, Stockholm. Tolv studentpastorer fick under tre dagar möjlighet att samtala om sitt arbete. Under dagarna fick gruppen besök av Marianne Andréas, FSR och några av samfundens representanter i Högskolekommittén.

Den återkommande ekumeniska fortbildningsveckan för studentpräster, pastorer, diakoner hölls den 15-18 november på Lidingö utbildningscenter. Temat för fortbildningen var "Att förstå sin samtid och tolka sin framtid". Fortbildningsveckan samlade 36 deltagare.

Under året deltog fyra studentpastorer i en Världsstudentprästkongress i Brisbane, Australien. Temat var "Dreaming landscapes" och kongressen var en multifaith kongress med deltagare från hela världen.

En hemsidesportal har fått sin utformning under 2004. Hemsidan ska samla det ekumeniska högskolearbetet i Sverige och göra det mer tillgängligt via Internet. Hemsidan heter www.kyrkanihogskolan.se

Skola

Ansvarig på kansliet har under året varit Elaine E Lindblom (25 % tjänst tom augusti och från september 35 % tjänst).

Kyrkornas skolkontakter är omfattande. De allra flesta av våra kyrkor har någon form av kontakt och samarbete med de skolor som finns nära kyrkan. På många orter finns idag ett ekumeniskt samarbete i skolarbetet. Det sker genom en etablerad skolkyrka med ekumeniskt anställda skolkyrkomedarbetare, skolteam eller genom att anställda i olika kyrkor får utrymme i sin tjänst för att finnas på skolan.

Målsättningen med arbetet är att visa en närvaro i skolmiljön och vara en resurs i vardagsarbetet i skolan. Kyrkornas resurs i skolan kan bestå av lektionsmedverkan, elevvård, krisarbete och gruppverksamhet.

En principöverenskommelse finns inom Sveriges Kristna Råd som innebär att Sveriges Frikyrkosamråds arbete med skolfrågor sker på ekumenisk delegation och i nära samverkan med Kyrkornas nätverk för skolfrågor.

Kyrkornas nätverk för skolfrågor leds av en ledningsgrupp som arbetar med att öka förståelsen för kyrkans närvaro i skolan, att utveckla ett informationsnätverk och att på ekumenisk bas samordna utbildning och fortbildning. Nätverket består för närvarande av ca 300 medarbetare från olika kyrkor och samfund. Nätverket får del av aktuell information om bland annat fortbildning och goda materialtips för skolarbetet.

Under 2004 har en ekumeniskt sammansatt styrgrupp planerat för Skolkyrkoforum som kommer att hållas den 12-14 april 2005 i Immanuelskyrkan i Stockholm. Skolkyrkoforum är en nationell mötesplats för skolkyrkoarbetare och ett fortbildningsstillfälle som arrangeras vartannat år.

Den ekumeniska skolpolitiska gruppen består av representanter ifrån de olika kyrkofamiljerna i Sveriges Kristna Råd, Svenska Bibelsällskapet och Föreningen Kristna Lärare. Gruppen arbetar med remissvar och skolpolitiskt lobbyarbete.

Under 2004 har gruppen arbetat med den nya gymnasiereformen, bland annat med en uppvaktning av ansvariga på utbildningsdepartementet. Fokus har varit på bevarandet av religion som kärnämne på gymnasiet och den stora grupp av ungdomar som av olika anledningar inte klarar av dagens gymnasieskola.

Gruppen har också under hösten informerats sig om grundskolans timplaneförändring och konsekvenserna av denna radikala kommande förändring i skolan.

Sveriges Kristna Råd har under året lämnat ett yttrande över betänkandet ”Skolans ansvar för kränkning av elever” SOU 2004:50.

Frikyrkliga Forskningsrådet – FRIFO

Ansvarig på kansliet har varit Elaine E Lindblom (10 % tjänst som sekreterare och kanslikontakt).

Frikyrkliga Forskningsrådet har under 2004 fått flera nya medlemmar och en ny ordförande i Gunilla Gunner, som efterträdde Jörgen Ljung.

FRIFO har två kommittéer, ett för verksamheten och ett för handläggning av stipendieansökningar, främst i samband med ansökningar till stiftelsen C E Wikströms minne. Sedan starten av FRIFO 1984 har stöd till forskning och projekt kunnat utdelas med mer än 5 miljoner kronor.

Under 2004 har FRIFO arbetat med att revidera både riktlinjer för beviljande av medel från FRIFO/C E Wikströms minne och den styrande instruktionen för FRIFO:s arbete.

Mission och folkväckelse var temat för en seminariedag den 11 mars på Ekumeniska centret där FRIFO var medarrangör. Medverkade gjorde Gunilla Gunner och Sven Lundkvist.

FRIFO:s verksamhetskommitté arbetar för en större forskningskonferens i mars 2006 där aktuell forskning kommer att presenteras och deltagarna inspireras till fortsatta forskningsinsatser om frikyrkan.

Andlig vård inom kriminalvården

FSR följer och stöder de frikyrkliga pastorer och diakoner som arbetar inom andlig vård inom kriminalvården liksom arbetet med planering och genomförande av fängelsepastorernas fortbildning och grundutbildning på ekumenisk bas.

Det förs en fortlöpande aktiv dialog med konsulenterna för andlig vård inom kriminalvården för att markera och stärka den andliga vården inom kriminalvårdens ekumeniska karaktär. Se SKRs program Kyrkan i Kriminalvården.

Ortodoxa kyrkofamiljen

Ortodox samordnare är Misha Jaksic.

Ortodox synlighet

Verksamhetsåret 2004 har, glädjande nog, givit resultat när det gäller den ortodoxa kyrkofamiljens strävan att bli mera synlig och närvarande i den ekumeniska dialogen och i det ekumeniska arbetet. Så har t.ex. de ortodoxa under året utsett representanter till Fredskulturprogrammet, Skolpolitiska gruppen, nätverket ”Mission i Sverige”, den nybildade Arbetsgruppen för migrationsfrågor. Genom Syrisk-ortodoxa kyrkan har kyrkofamiljen även haft engagemang i projektet ”Dubbel utsatthet”.

Det här är ett arbete som skall fortsätta. Det känns lika angeläget att få ett ännu större ortodox engagemang inom den nationella ekumeniken, som att det engagemanget skall spridas över de olika medlemskyrkorna.

Ortodoxe samordnaren

Genom den ortodoxe samordnaren har den ortodoxa rösten hörts i flera viktiga fora: i arbetsgrupperna för religionsteologi, äktenskapsfrågor, mission och evangelisation, tillämpningen av Charta Oecume-

Misha Jaksic
Ortodox samordnare
Präst i Serbiska ortodoxa kyrkan

Vad har varit mest inspirerande under 2004?

– Förutom möten med alla människor som mitt tjänsteutövande erbjuder,

SKRs allt större orientering mot ecklesiologiska och teologiska frågor.

Vad är den största utmaningen på ditt område just nu?

– Utan tvekan relationen mellan de två kyrkotraditionerna inom ”den ortodoxa kyrkofamiljen” och den kristologiska konferens i juni som vi ser som ett seriöst bidrag till vår strävan efter full enhet.

nica. Samordnaren har givit det ortodoxa bidraget till samtalen kring kärlek, äktenskap och samlevnad genom att medverka i Svenska kyrkans hearing i ämnet. Han har stått för sakkunskapen i ortodox tradition och teologi, vilket förhoppningsvis inneburit ett stöd för andra medarbetare och ekumeniska aktörer, liksom för media, då det gäller att få en klarare uppfattning om den ortodoxa kristenheten och att nationellt och lokalt nå ut till ortodoxa grupper. Ett viktigt arbete har också varit att för svensk kristenhet förmedla del av den rika ortodoxa liturgiska skatten.

Samordnaren har vid fyra tillfällen föreläst vid Missionskolan i Örebro, bl.a. på 5-poängskursen om ortodox teologi och tradition, liksom vid ett tillfälle för studenter från Stockholms Teologiska Högskola. Några föreläsningar har hållits för församlingar inom Svenska kyrkan och för skolelever. Frågor från skolelever och studenter har besvarats genom e-post och kontakter med ortodoxa församlingar har förmedlats.

Vidare har samordnaren aktivt deltagit vid möten för SKR:s styrelse, vid genomförandet av årets kyrkoledardagar, medverkat vid Svenska kyrkans samtalsdagar med de ortodoxa, deltagit i den ortodox-katolska dialogen på biskopsnivå samt i dialogen mellan Svenska kyrkan och den Serbisk-ortodoxa kyrkan på kyrkoledarnivå.

Asyl- och migrationsfrågor

Den ortodoxe samordnaren har även haft en samordnande roll i Arbetsgruppen för migration och integration. I april genomfördes en reflektionsdag, vars uppgift var att belysa det kristna engagemanget för flyktingar och asylsökande. Arbetsgruppen har under året kommit i gång med sitt arbete i dialog med SKR:s styrelse och arbetsutskott.

Ortodoxa referensgruppen

Den ortodoxa referensgruppen för ekumeniska frågor (OREF) har haft fyra sammanträden under året. Ett av dessa förlades till SKR:s och Sigtunastiftelsens andra religionsteologiska symposium. Enligt planer har OREF under året utvidgats och kompetensförstärkts med ytterligare tre personer. Vid ett internatsammanträde gjordes en kristologisk reflektion och påbörjades på allvar planeringen av den kristologiska konferensen ”Christ – He Who Is” i Sigtuna 2-4 juni 2005.

Individuell kompetensutveckling

Genom arbetsorganisationens individuella kompetensutveckling ingick samordnaren i en fyrmanna-grupp som besökte Rysk-ortodoxa kyrkans ekumenisk-missiologicaliska center ”PIMEN” i S:t Petersburg. Han har också i egenskap av ortodox ledamot i Studieförbundet Bilda varit en naturlig länk mellan SKR och studieförbundet.

Information och kommunikation

Tjänsten som informationssamordnare har under hela året upprätthållits av Carl-Johan Friman.

Carl-Johan Friman

Kommunikationspolicy

Under året har arbetet inletts med att förnya SKRs kommunikationspolicy. Det främsta målet med policyn är att göra SKRs kommunikationsarbete till ett redskap för att nå SKRs övergripande mål. Informationssamordnaren, ledningsgruppen, arbetsutskottet och styrelsen har deltagit i processen. Den nya policyn föreläggs styrelsen för beslut under 2005.

Löpande kommunikationsverksamhet

Den löpande kommunikationsverksamheten har bl a inneburit medverkan i ledningsgrupp och andra grupper av mer tillfällig karaktär, stöd i mediekontakter, nätverksarbete, redaktörskap för årsbok, nyhetsbrev och hemsida, framtagande av ytterligare två delar i SKRs skriftserie, diverse foldrar och trycksaker och tryckerikontakter.

Massmedielationer

Massmedielationerna har bland annat bestått av pressmeddelanden till samfundspressen, profan press och andra som anmält att de önskar ta del av SKRs pressmeddelanden. Under våren besökte tidningen Dagens redaktion SKR för samtal och relationsbyggande.

Pressmeddelanden har sänts ut vid 22 tillfällen. Omkring 420 pressklipp har inkommit under året. Dessa har till största del handlat om nationaldagen, Följeslagarprogrammet i Palestina och Israel, projektet Global rättvisa och hållbar utveckling inklusive Kyrkornas globala söndag, samt Tools for Peace och HOPP-kampanjen. Nationaldagen intar en särställning med 80 klipp. De andra huvudämnena har mellan 20-30 klipp var. Klippen fördelar sig sedan på ca 35 olika teman som fått mellan 2 och 18 klipp.

Kompetensutveckling

Informationssamordnaren har under året deltagit i kursen Public Relations vid Berghs School of Communication, som ett led i SKR-kansliets kompetensutvecklingsplan.

Ekumeniska nätverk

Nätverk som arbetsform har varit ämne för utredning under 2004. En process är inledd med mål att ersätta nätverken med fastare arbetsgrupper eller andra arbetsformer som ger större stadga och kontinuitet åt verksamheten.

De nätverk som ännu består finns omnämnda i anslutning till respektive arbetsområde i årsboken. Därutöver finns fyra nätverk som har en mer gränsöverskridande karaktär, nämligen:

Gender

Se avsnittet om nätverk-arbetsgrupper-ekumeniska delegationer, sid 10.

Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser – SKUR

Nätverket är en mötes- och informationsplats för unga som är aktiva i ett kristet ungdomsförbund eller i en kristen ungdomsrörelse. Möten äger rum en gång per termin med roterande värdskap och sekretärskap.

Under 2004 har en rad förändringar diskuterats för att öka närvaron och engagemanget för nätverket, men framför allt för att föra upp ekumeniska frågor på agendan i de olika organisationerna. Beslut har tagits om ett ledningsforum för rörelsernas ansvariga ledare och en samordningsgrupp för ekumeniskt ungdomsnätverkande.

Medlemskap i Ecumenical Youth Council in Europé – EYCE har diskuterats och ett medlemskap kan bli aktuellt 2005.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är från september Elaine E Lindblom.

Kyrkornas nätverk för skolfrågor

Kyrkornas nätverk för skolfrågor leds av en ledningsgrupp som arbetar med att öka förståelsen för kyrkans närvaro i skolan, att utveckla ett informationsnätverk och att på ekumenisk bas samordna utbildning och fortbildning. Nätverket består för närvarande av ca 300 medarbetare från olika kyrkor och samfund. Nätverket får del av aktuell information om bland annat fortbildning och goda materialtips för skolarbetet.

Vartannat år arrangeras Skolkyrkoforum som en mötesplats och ett fortbildningstillfälle för anställda i kyrkan och i skolan. Skolkyrkoforum arrangeras nästa gång 12-14 april 2005 i Stockholm.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom.

Ekumeniska nätverket för högskola och universitet

Arbetsgruppen för Svenska kyrkans högskolearbete och Sveriges Frikyrkosamråds Högskolekommitté möts regelbundet och bildar tillsammans Ekumeniska nätverket för högskola och universitet. Grupperna ansvarar för ett återkommande fortbildningsprogram med grundutbildning och en årlig fortbildningsvecka. Det ekumeniska samarbetet är viktigt för att skapa trovärdighet och förtroende gentemot högskola och universitet.

Kontaktperson för nätverket på SKR:s kansli är Elaine E Lindblom.

Delegerade verksamhetsområden

Ekumenisk delegering, där enskilda kyrkor eller kyrkofamiljer, tar på sig avgränsade uppdrag för hela den ekumeniska gemenskapens räkning, är en central tanke i Sveriges Kristna Råds struktur och arbetsätt från och med 1999. På många områden fungerar ett långtgående ansvarstagande informellt från enskilda kyrkor som ställer personella eller ekonomiska resurser till förfogande för gemensamma uppgifter.

Religionsteologi

Se under Ekumenisk teologi.

Kyrka – arbetsliv

Ett avtal finns med Svenska kyrkan och Svenska Missionskyrkan om delegation av arbete gällande kyrka-arbetsliv. Avtalet löpte ut inför 2003. Efter muntlig överenskommelse har avtalet löpt vidare under hela 2003-2004. Under 2004 har en ny avtalstext formulerats, som kommer att undertecknas 2005.

Arbetsgruppen för kyrka arbetsliv med representanter för de fackliga organisationerna och SKR ger regelbundet ut ett nyhetsbrev *Nytt från kyrka arbetsliv*. Martin Lindblad, som under året efterträtt Per Starke på Bräcke diakoni och i arbetsgruppen, är redaktör för nyhetsbrevet.

Från Svenska Missionskyrkan har Åke Nordqvist deltagit i arbetet.

Kyrka – Polis i samverkan

Ett delegationsavtal finns mellan SKR, Svenska Missionsförbundet, Svenska kyrkan och Stockholms katolska stift gällande arbetsområdet Kyrka – Polis i samverkan. Avtalet omfattar perioden 2002-10-01 – 2005-09-30.

De berörda kyrkorna åtar sig enligt avtalet

- att kontakta medlemskyrkor och observatörer inom SKR för att informera om arbetet och aktualisera frågor gällande relationen kyrka – polis
- att etablera kontakt med företrädare för polisen nationellt, regionalt och lokalt
- att i samverkan med polisen anordna grundutbildning till polisdiakon/pastor/präst, fortbildningar och ansvara för samordning av nätverket Kyrka – Polis i samverkan

Skola

Se under Frikyrkofamiljen/FSR.

Uttalanden och yttranden

Sveriges Kristna Råd har under 2004 bl a gjort följande offentliga uttalanden och upprop:

- ”Amnesti för barnens skull” – SKR i upprop inför Värnlösa barns dag 28 december
- Uttalande om prenatal diagnostik och synen på handikapp
- Öppet brev till regeringen från Nordiska konferensen för själavårdare inom kriminalvården
- SKR uppmanar till förbön för offer och anhöriga i Beslan
- Öppet brev till Sveriges regering om utvisningshotade irakier i Sverige
- Påskbudskap från Sveriges Kristna Råds presidium

Uttalandena finns på www.skr.org

Styrelsen, arbetsutskottet eller generalsekreteraren har under 2004 avgett remissyttranden över följande utredningar eller rapporter:

- Utlänningslagen i ett domstolsperspektiv SOU 2004:74
- ”Skolans ansvar för kränkning av elever” SOU 2004:50
- Genetik, integritet och etik SOU 2004:20
- Promemorian Transplantationer räddar liv Ds 2003:57
- ArbetsKraft SOU 2003:95
- Förbättrad missbildningsövervakning SOU 2003:126
- Nationaldagen – ny helgdag SOU 2004:45
- SENIOR 2005 ”Äldrepolitik för framtiden. 100 steg till trygghet och utveckling med en åldrande befolkning.” SOU 2003:91

Remissyttrandena finns på www.skr.org

Ekumeniska arrangemang och händelser

- 18-25/1 Böneveckan för kristen enhet och Bibelns dag
4/2 Missionsdialog och missionsdokument – seminarium om det ”global-lokala” missionsuppdraget.
13-14/2 Kyrkornas EU-kontors konferens i Wien ”North meets South and East” - Joining the EU- then what?
25/2 Ömsesidighet i mission – den världsvida kyrkan berikar och utmanar, Östersund.
5-7/3 Nordisk ekumenisk sekreterarsamling, Finland
11/3 Mission och svensk folkväckelse – seminarium om helgelsörelse och reformerta inslag i svensk väckelsörelse.
29-31/3 Samtalsdagar för studentpastorer, Lännersta
1/4 Ömsesidighet i mission – den världsvida kyrkan berikar och utmanar, Sundsvall.
1/4 Interreligiöst seminarium ”Berättelsernas folk – Abrahams barn i tre religioner”, Ekumeniska Centret.
22-25/4 Sveriges Kristna Råds utvidgade årsmöte ”Vem är jag i mångfalden”, Vadstena.
24-25/4 Årsmöte, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, Karlstad.
22-22/5 Göteborg II, konferens om vapenhandel.
26/5 Träff kring svenska plattformen för Kyrkornas Världsråd
4-6/6 Kyrkornas EU-kontors konferens i Wien. Tema Joining the EU – experiences within the churches.
11/6 Utvärderingskonferens om Fredskulturprogrammet, Ersta
26/8-3/9 Kyrkornas Världsråds Centralkommitté, Genève.
5/9 Diakonins söndag och månad.
16/9 Diakoniamråd. Tema ”Rik rättvisa”.
16/9 ”Allt är inte bara bra”, seminarium med Larsåke W Persson
17-18/9 Jerusalemdagen ”Murar och broar”, Härnösand
21/9 Internationella böndagen för fred
23/9 Ömsesidighet i mission – den världsvida kyrkan berikar och utmanar, Västerås.
24-25/9 Konferensen Vär(l)ld att firas? då IMF och Världsbanken fyllde 60 år.
24-26/9 Del 1 av 2 av ekumenisk ungdomsutbildning, Stensnäs
4-5/10 Kyrkoledardagar
5-7/10 Sjukhuskyrkans fortbildningsdagar, Rättvik
13/10 Diakonalt samråd om psykiatriutredningen.
25/10 Religionsteologiskt symposium ”Hur bekänner vi den treeninge Guden i en tid av religiös mångfald?”, Sigtuna
26/10 Dubbel utsatthet, utvärderings- och fördjupningskonferens, Ersta.
12-14/11 Del 2 av 2 av ekumenisk ungdomsutbildning, Marielund
15-16/11 Illegitim skuld, seminarium vid MR-dagarna, Stockholm
15-18/11 Fortbildningsvecka för studentpräster, -pastorer och diakoner, Lidingö.
21/11 Kyrkornas Globala Söndag: Gör mig till ett redskap för din fred.
21-24/11 Tools for Peace? Interreligiös internationell fredskonferens, Söderköping.
24/11 Ömsesidighet i mission – den världsvida kyrkan berikar och utmanar, Falun.
30/11 Icke-våldsfondens prisutdelning, Ersta
1/12 Konferens om ekonomi och utveckling, SKR och Kyrkornas U-fond, Stockholm

Kenneth Hermele, Sofia Walan och Justin Alexander vid MR-seminariet Illegitim skuld 16 november. Foto C-J Friman

Tuulikki K Bylund, Karin Wiborn och KG Hammar vid panelsamtal på temat Gör mig till ett redskap för din fred, under Kyrkornas globala söndag 21 november. Foto C-J Friman

Material och publikationer

Periodiska publikationer

Aktuellt från Ekumeniska Centret

Nyhetsbrev från SKR/FSR, Hela Människan och Svenska missionsrådet, som utkommit med fyra nummer under året.

Nyhetsbrev från Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel

Har utkommit med 12 nummer under året.

Sveriges Kristna Råds skriftserie

Nr 6 **Tro, dop, medlemskap ur ett ekumeniskt perspektiv**

Nr 7 **Arms Trade II – Final report from the 2nd ecumenical conference in Gothenburg.**

Övrigt

Böneveckan för kristen enhet

Tema Kristus, kyrkans enda grund. Material inför böneveckan 2005 utgivet i samarbete med Svenska Bibelsällskapet.

Kyrkornas Globala Söndag – Tema: Gör mig till ett redskap för din fred

Inspirations- och gudstjänstmaterial inför Kyrkornas Globala Söndag 21 november 2004.

Sveriges Kristna Råds årsbok 2004

Hemsidor

Sveriges Kristna Råd www.skr.org

Ständigt uppdaterad information om aktiviteter, material, remissvar, pressmeddelanden mm.

Sveriges Frikyrkosamråd www.skr.org/fsr

Med bl a FSRs praktika.

Fredskulturprogrammet www.fredskultur.nu

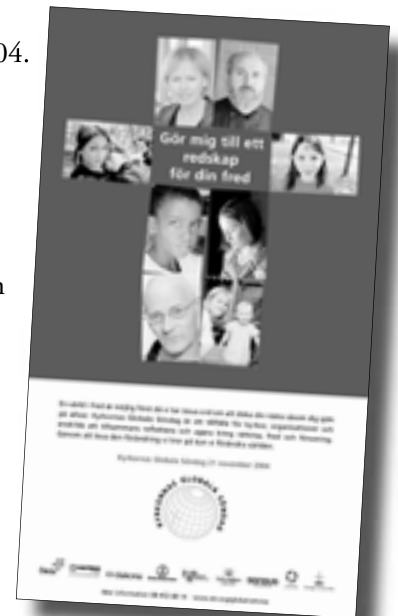
Följeslagarprogrammet www.fredskultur.nu/foljeslagare

Tools for Peace www.tools-for-peace.net

Kyrkornas Globala Söndag www.skr.org/globalrattvisa

Skolkyrkoforum www.skolkyrkoforum.com

Ickevåldsfonden www.ickevaldsfonden.org

Sveriges Kristna Råd

Förvaltningsberättelse SKR (org.nr 817603-0735) 2004-01-01 – 2004-12-31

Sveriges Kristna Råds syfte är att uttrycka och verka för kristen enhet genom att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd, vara mötesplats för kyrkor, samfund och församlingar samt vara samlande och samordnande ekumeniskt organ i Sverige.

Rådets medlemmar utgörs av kyrkor, kristna samfund och församlingar i Sverige.

SKR har under året fortsatt arbetet med oförändrad kanslistruktur. Det ekumeniska programmet för en fredskultur har fått en tydligare struktur, dels genom att arbetet förankrats i medlemskyrkorna genom en referensgrupp med företrädare såväl för medlemskyrkorna som för samarbetsorganisationerna Liv & Fredsinstitutet och Kristna Fredsrörelsen. En översyn av programmet har genomförts under året för att fastlägga prioriterade temaområden.

Efter stora förändringar under 2003 har 2004 präglats av stabilitet inom personalområdet.

SKRs resurser och struktur styrs av medlemskyrkornas ekumeniska ambitioner, rådets förmåga att svara mot medlemskyrkornas förväntningar och kyrkornas beredskap och resurser att bära rådet finansiellt. Under de dryga tio år som gått sedan Sveriges Kristna Råd bildades har rådet byggt upp ett brett förtroende och en stark ställning bland medlemskyrkorna och ett växande kontaktnät i samhället i övrigt.

Resultat och ställning

Budgeten för 2004 var underbalanserad med 422 tkr. Detta på grund av att flera medlemskyrkor tvingats annonsera en tillfällig nedskrivning av medlemsavgifterna under 2004. I bokslutet redovisas ett underskott på 267 tkr. 2003 gav ett överskott på 95 tkr.

Den modell för beräkning av medlemsavgifterna som fastställdes av årsmötet 2001 har tillämpats, men ovan nämnda nedskrivning har inneburit något lägre intäkter från medlemsavgifter jämfört med 2003.

Inte heller i år har alla medlemskyrkor kunnat betala full beslutad avgift. I budgeten för 2004 – med beslutade medlemsavgifter på 4 584 tkr – togs hänsyn till svårigheterna att få in alla medlemsavgifter genom att den verkliga intäkten beräknades till 4 500 tkr. Den faktiska intäkten blev 4 359 tkr (2003: 4 518 tkr, 2002: 4 468 tkr) En specifikation av inbetalda medlemsavgifter redovisas i not 2 till resultaträkningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den fortsatta uppföljningen av utvärderingen av SKR har präglat arbetet i arbetsutskott och styrelse under året. Den delegationsordning som beslutades av styrelsen i december 2003 har under året fått genomslag. Detta betyder att de långsiktiga idésamtalen fått större utrymme vid styrelsens sammanträden, medan arbetsutskottet övertagit många verkställande funktioner. Även generalsekreteraren har fått utökade befogenheter för att möjliggöra detta förändrade arbetssätt. Styrelsens sammanträden har därför under året kunnat utvecklas på ett sätt som speglar den första punkten i 2004 års handlingsplan: ”att utveckla SKRs roll som forum för gemensam teologisk reflektion”.

Även två av de tre skrifter som under året publicerats, respektive färdigstälts i manusform, i SKRs skriftserie hör till det teologiska området: *Tro, dop, medlemskap* och *Kyrkor i samtal*

Under året har översynen av SKRs projektorganisation fortsatt i kansliet och i en av AU tillsatt arbetsgrupp för översyn av SKRs arbetssätt. Gruppen tillsattes för att följa upp delar av den i samband med tioårsjubileet genomförda utvärderingen. Arbetet har lett fram till förslag om en förändrad tjänsteorganisation som återspeglar att projekten är ett utflöde av SKRs kärnverksamhet och att deras planering, ekonomi- och personalhantering därför tydligare bör inordnas i den kontinuerliga verksamhetsplaneringen. Detta har i februari 2005 lett till beslut om avskaffande av projektsekreterartjänsten, som sedan juni 2004 varit vakant, till förmån för en tjänst som organisationssekreterare samt en renodling av tjänsten som ekonomiansvarig.

Den i samband med utvärderingen gjorda kompetensanalysen inom SKRs kansli har under året fått en

fortsättning genom två kompetensutvecklingsprogram för all personal, till vilka medel beviljats av Trygghetsrådet TRS och ESF-rådet. Genomförandet har under hösten 2004 påbörjats genom individuella kurser och gemensamma studiebesök och utbildningar. Programmet sträcker sig över ett år och innehåller såväl kurser i data, ekonomi etc som ekumeniska och interreligiösa studiebesök.

Det ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel har vidareutvecklats under 2004 i samspel med den internationella ekumeniska rörelsen. Under 2004 har ett bilateralt samarbete utvecklats med Sydafrikas Kristna Råd, som genom förmedling av SKR nu finns med i programmet. Strax efter nyår 2005 meddelades att Sida ger SKR förnyat förtroende att driva detta program under ytterligare två år.

SKRs interreligiösa relationer har under året fått en fortsatt bearbetning religionsteologiskt. Arbeta pågår med att utveckla de framtida formerna för detta, såväl baserat i SKRs kansli, kärnområdet ekumenisk teologi, som inom ramen för den ekumeniska delegationen till Stockholms katolska stift.

Det främsta uttrycket för interreligiöst praktiskt samarbete under 2004 var genomförandet av en internationell interreligiös konferens, *Tools for Peace?*, om religionens roll i konflikter. Samarbetspartner har varit bl a Sveriges Muslimska Råd och från början även Judiska Centralrådet i Sverige.

Projektet *Dubbel utsatthet*, som avslutas i januari 2005 efter fyra års arbete, har inneburit ett för Sverige nyskapande arbete kring invandrarskap och funktionshinder. SKR har härbärgerat detta projekt, som drivits tillsammans med Sveriges Muslimska Råd och de båda medlemskyrkorna i SKR, Syrisk-ortodoxa kyrkan och Stockholms katolska stift. Arvsfonden har bekostat projektet, och en rapport i bokform har publicerats i januari 2005.

En fylligare redogörelse för rådets verksamhet under 2004 ges i en särskild verksamhetsberättelse.

Framtida utveckling

Inom ramen för projektet "Ett uppdrag" och genom arbetet i en gemensam samtalsdelegation utsedd av SKRs AU och Svenska missionsrådets presidium har missionsfrågorna bearbetats under 2004. Under våren 2005 kommer samtalsdelegationen att lägga fram förslag till de båda organisationernas styrelser om hur samarbetet skall vidareutvecklas. Då projekttiden för "Ett uppdrag" går ut i september 2005 måste beslut under året också fattas om hur arbetet inom SKRs kärnområde Mission och evangelisation i fortsättningen skall organiseras.

Inga konkreta organisatoriska steg har under året tagits vad gäller fullständig integration av Sveriges Kristna Råd och Sveriges Frikyrkosamråd. Samtalen fortgår dock och under den närmaste tiden behöver det utredas vilka strukturella och ekonomiska konsekvenser en fullständig integration kommer att innebära.

De breda insatserna i externt finansierade program och projekt inom SKR väntas fortsätta. De kommer dock inte att påverka omfattningen av och resursbehovet för den av medlemskyrkorna finansierade kärnverksamheten. Även om nedskrivningen av medlemsavgifter från vissa kyrkor under 2004 var tillfällig, finns en vikande betalningsförmåga hos många medlemskyrkor.

Inte heller i år har externa anslag till fredskulturprogrammet beviljats i den omfattning som budgeterats, varför programmet genererat ett underskott även detta år. Detta kräver förnyad analys i de beslutande organen kring hur kyrkornas intention att genom detta program skapa ett långsiktigt hållbart arbete kring fredsfrågorna skall kunna förverkligas.

I samband med ekonomiska nedskärningar inom kriminalvården syns en oroande tendens att detta innebär en minskning av den del av den andliga vården som inte bekostas av Svenska kyrkan utan av Kriminalvårdens myndigheter. Arbetet för att trygga mångfalden inom den andliga vården vid fängelserna är en viktig uppgift för SKR och samtalen med beslutsfattare inom kriminalvården behöver fortsätta och intensifieras under 2005.

Allt detta manar till utveckling av nya samarbetsformer mellan kyrkorna inom SKR, mellan SKR och övriga ekumeniska organisationer och även till fortsatt sökande av nya finansieringsformer.

SVERIGES KRISTNA RÅD

RESULTATRÄKNING	Not 1	2004	2003
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Avgifter från medlemmar och observatörer	Not 2	4 359 000	4 518 373
Anslag	Not 3	15 223 779	11 717 761
Gåvor och kollekter		716 207	484 433
Material, deltagaravgifter, mm		2 936 724	3 191 831
Övriga intäkter		44 675	4 975
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER		23 280 385	19 917 373
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader		-9 249 986	-7 102 534
Övriga externa kostnader		-2 695 519	-2 912 928
Personalkostnader	Not 4	-11 589 085	-9 860 854
Avskrivningar	Not 6	-53 411	-111 081
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER		-23 588 001	-19 987 397
VERKSAMHETSRESULTAT		-307 616	-70 023
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	Not 5	194 366	177 814
Räntekostnader		-4 019	-1 492
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		<i>190 347</i>	<i>176 322</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-117 269	106 299
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT			
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	Not 10	-117 269	106 299
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/ fonderingar från tidigare år		27 755	56 333
Reservering av ändamålsbestämda medel/ fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-177 609	-67 253
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-267 123	95 379

SVERIGES KRISTNA RÅD

BALANSRÄKNING		2004-12-31	2003-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 6	57 165	90 754
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	Not 7		
Summa Anläggningstillgångar		57 166	90 755
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		920 154	1 105 578
Övriga fordringar		134 560	171 301
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 8	642 106	570 520
<i>Summa Kortfristiga fordringar</i>		1 696 820	1 847 399
<i>Kortfristiga placeringar</i>	Not 9	3 322 670	3 163 508
<i>Kassa och bank</i>		4 711 081	5 217 202
Summa Omsättningstillgångar		9 730 571	10 228 109
SUMMA TILLGÅNGAR		9 787 737	10 318 864
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 10		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		740 850	590 995
Balanserat överskott		2 219 779	2 486 901
Summa Eget kapital		2 960 629	3 077 896
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		292 431	179 515
Skuld till Sida, övriga myndigheter samt Allmänna Arvsfonden		4 393 810	4 978 277
Övriga skulder		846 351	1 004 422
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 11	1 294 516	1 078 755
Summa Kortfristiga skulder		6 827 108	7 240 968
Summa Skulder		6 827 108	7 240 968
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 787 737	10 318 864
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Kristna Råd 2004

Not 1 Resultaträkning för SKR-ramen

SKRs resultaträkning omfattar hela omslutningen med självbärande projekt och enheter utöver den beslutade budgeten. SKR-kansliramen omfattar den av årsmötet och styrelsen beslutade budgeten för 2004.

RESULTATRÄKNING för SKR-kansliramen med bugetjämförelse

INTÄKTER	2004	Budget	2003
Avgifter från medl. & observatörer	4 359 000	4 500 000	4 518 373
Anslag	2 127 105	2 095 000	2 052 304
Gåvor och kollekter	173 239	155 000	305 107
Försäljning material, deltagaravgifter,mm	1 085 211	990 000	1 358 106
Övriga intäkter	5 787	150 000	4 769
SUMMA INTÄKTER	7 750 342	7 890 000	8 238 659
KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader	-1 805 462	-1 623 000	-1 707 553
Övriga externa kostnader	-1 119 847	-1 306 000	-1 292 711
Personalkostnader	-5 246 587	-5 273 000	-5 235 576
Avskrivningar	-27 304	-60 000	-83 769
SUMMA KOSTNADER	-8 199 200	-8 262 000	-8 319 609
VERKSAMHETSRESULTAT	-448 858	-372 000	-80 950
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	185 161	100 000	177 814
Räntekostnader	-3 426		-1 485
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>	<i>181 735</i>	<i>100 000</i>	<i>176 329</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING	-267 123	-272 000	95 379
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT			
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	-267 123	-272 000	95 379
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år	0		0
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året	0	-150 000	0
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital	-267 123	-422 000	95 379
Not 2: Avgifter från medlemmar och observatörer			
Bulgariska ortodoxa kyrkan	3 000	Pingst FFS	300 000
Estniska ev-luth kyrkan	20 000	Rumänska ortodoxa kyrkan	6 000
Etiopiska ortodoxa kyrkan	12 000	Serbiska ortodoxa kyrkan	85 000
Evangeliska Frikyrkan	108 000	SjundedagsAdventistsamfundet	14 000
Finska ortodoxa kyrkan	5 000	Svenska Alliansmissionen	90 000
Franska reformerta kyrkan	3 000	Svenska Baptistsamfundet	126 000
Frälsningsarmén	90 000	Svenska Frälsningsarmén	11 000
Hi Sergij ryska ortodoxa församling	4 000	Svenska kyrkan med EFS	2 400 000
Katolska kyrkan	525 000	Svenska Missionskyrkan	486 000
Lettiska ev-luth kyrkan	7 000	Östassyrisk kyrkan	16 000
Metodistkyrkan	43 000	Summa	4 359 000

Not 3: Externa Anslag	2004	2003
Anslag, SIDA	7 500 301	5 483 183
Anslag UD	1 524 240	1 934 574
Anslag övriga statliga	5 270 588	3 856 603
Anslag, övriga	928 650	443 401
Summa	15 223 779	11 717 761

Not 4: Löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2004	2003
Löner och andra ersättningar:		
Generalsekreterare	460 525	437 767
Övriga anställda	4 903 070	4 854 705
Lön till övriga	2 027 457	1 158 114
Totala löner och ersättningar	7 391 052	6 450 586
Sociala kostnader	3 313 343	2 722 890
(varav pensionskostnader)	(731 329)	(492 988)

Av pensionskostnaderna avser 119 tkr generalsekreterare. Lön till övriga avser personer som ej är arbetstagare enligt 1§ Lagen 1982 om anställningsskydd och finansieras till största delen av Sida, Arvsfonden och Kriminalvårdsmyndigheten. Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 5: Övriga ränteintäkter & liknande resultatposter

	2004	2003
Utdelning	447 334	148 190
Ränteintäkter	35 204	49 869
Nedskrivningar/uppskrivningar av räntefonder	-288 172	-20 245
Summa	194 366	177 814

Not 6: Inventarier

	2004	2003
Ingående anskaffningsvärde	461 046	522 292
Inköp	25 446	29 899
Utrangeringar	-16 678	-91 145
Utgående ackumulerade anskaffningar	469 814	461 046
Ingående avskrivningar	-370 292	-350 356
Utrangeringar	11 054	91 145
Årets avskrivning	-53 411	-111 081
Utgående ackumulerade avskrivningar	-412 649	-370 292
Utgående bokfört värde	57 165	90 754

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

Posten motsvarar 103 andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society. Marknadsvärdet baserat på kursen per 03-12-31 är 27 368,2 EUR, ca 246,5 tkr (244,1 tkr).

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2004	2003
Förutbetalda hyror	156 493	152 568
Övriga förutbetalda kostnader	253 832	269 980
Upplupna intäkter	231 781	147 972
Summa	642 106	570 520

Not 9: Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar innehåller medel placerade i räntefonder i Robur. De har värderats till marknadsvärdet per 04-12-31.

Not 10: Eget kapital

	Reservering för projekt	Reservering för kansliram	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	145 072	445 923	2 486 902	3 077 897
Reserveringar	177 609			177 609
Utnyttjanden	-27 755			-27 755
Kvarstående belopp för året			-267 123	-267 123
Utgående balans	294 927	445 923	2 219 779	2 960 629

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2004	2003
Upplupna semesterlöner	589 232	560 044
Övriga upplupna kostnader	580 577	342 661
Förutbetalda intäkter	124 707	176 050
Summa	1 294 516	1 078 755

Not 12: Medelantal anställda

	2004	2003
Antal anställda (årsarbetskrafter)	20	19
Varav män	11	10

Not 13: Sjukfrånvaro

	2004	2003-07-01 – 2003-12-31
Total sjukfrånvaro	0,30%	1,04%
sjukfrånvaro för kvinnor	0,30%	1,70%
sjukfrånvaro för män	0,30%	0,00%
anställda 50 år -	0,50%	0,81%

Övriga uppgifter har ej lämnats då respektive kategori antingen består av 10 personer eller färre, alternativt har färre än 3 personer med sjukfrånvaro.

Not 14: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2004		2003	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	15	80%	15	80%
Generalsekreterare och andra ledande befattningshavare	3	67%	3	67%

Sundbyberg den 10 mars 2005

Sven-Bernhard Fast
Generalsekreterare

Dositej Motika
Ordförande

Bo Lennart Anbäcken
Simon Bar Sawme
Fredrik Emanuelsson
Ieva Graufelde
Per-Magnus Selinder
Jenny Sjögren
Karin Wiborn

Anders Arborelius
Anders Bengtsson
Curt Forsbring
KG Hammar
Anders Sjöberg
Anders Svensson
Göran Zettergren

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Kristna Råds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av medlemsavgifter, gåvor, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns. Gåvor intäktsförs som huvudregel när transaktionen sakrättsligt är genomförd.

Anslag från Sida, övriga myndigheter och Allmänna Arvsfonden

Begreppet anslag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan. Anslag intäktsredovisas när anslagsberättigade utgifter uppkommer eller över den tid som anslaget avser att täcka. Anslag redovisas i enlighet med BFN R5 om statligt stöd, dvs intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, dvs att organisationen haft utgifter för ändamålet. Anslag skuldförs därför till dess att de utgifter som anslaget ska täcka uppkommer.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktion av böcker, videoband mm direkt.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier 5 år

Installationer och datorer 3 år

Organisationens policy för aktivering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde över 2 500 kr aktiveras. Inventarier som används i projekt och finansieras helt av projektanslag kostnadsförs enligt, med finansiär, avtalad budget.

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society, har bokförts till 1 krona.

Innehavet är en placering för att stödja Oikocredits utlåning i utvecklingsländer.

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

Revisionsberättelse

Till Rådsförsamlingens årsmöte i Sveriges Kristna Råd

Org nr 817603-0735

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sveriges Kristna Råd för år 2004. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättande av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsösed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och generalsekreterarens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningsösed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter och generalsekreteraren har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att Rådsförsamlingens årsmöte fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Sundbyberg den 11 mars 2005

Jonas Grahn
Auktoriserad revisor

Astrid Pålsson

Sveriges Frikyrkosamråd

Förvaltningsberättelse FSR (org.nr. 802006-1571) 2004-01-01 – 2004-12-31

Sveriges Frikyrkosamråd är ett samarbetsorgan för kyrkor och samfund i Sverige vilka består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

Sveriges Frikyrkosamråd utgör frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd, SKR, med uppgift att vara forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar och handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

Inom FSR finns tre prioriterade arbetsområden: andlig vård inom hälso- och sjukvården, arbete vid skolor och högskolor samt andlig vård inom kriminalvården.

FSR är en egen juridisk person med eget kapital, egen förvaltning och egen verksamhet. FSR finansieras genom verksamhetsspecifika statliga bidrag, avkastning från kapital, deltagaravgifter, anslag och försäljningsintäkter.

Väsentliga händelser under 2004

Sveriges frikyrkosamråd har ett vitt uppdrag när det gäller samordningen av andlig vård inom hälso- och sjukvården. Sedan flera år innefattar detta uppdrag de medarbetare som kommer ur FSRs medlemsamfund, katolska kyrkan och i den mån det finns medarbetare från den ortodoxa kyrkofamiljen. I januari 2004 undertecknades en avsiktsförklaring mellan Islamiska samarbetsrådet och FSR som innebär att FSR även bistår de muslimska församlingarna i arbetet med att söka inrätta sjukhusimamtjänster.

Arbetsgruppen, Kommittén för andlig vård i sjukvården, KAVIS har ägnat mycket tid till att diskutera och söka lösningar för det allt trängre ekonomiska läget som kommer av att verksamhetsbidraget alltmer har urholkats. Flera riksdagsmotioner har lämnats in under året med förslag om höjda statsbidrag och i slutet av år 2004 påbörjades arbetet med att förbereda en uppvaktningsplan av den nyttillträdde ministern med ansvar för dessa frågor.

FSR har slutit ett nytt delegationsavtal med SKR för området Skola – kyrka för perioden 2004-2005.

En omorganisation har under året skett för att trygga en daglig närvaro av personal på kansliet. En del personalförändringar har skett under året. Rune Forsbeck, som varit innehavare av tjänsten som konsulent för andlig vård inom hälso- och sjukvården sedan 1995, avgick med pension. Hans gedigna arbetsinsats förvaltas och bärs vidare av efterträdaren Gunnel Andreasson.

Handläggartjänsten för Elaine E. Lindblom utökades för att rymma det förnyade delegationsuppdraget från SKR, att arbeta med skolfrågor i nära samarbete med Kyrkornas nätverk för skolfrågor. Under året har mycket arbete lagts ned på att i ekumenisk samverkan planera för ”Skolkirkoforum” som kommer att hållas 12-14 april 2005 i Stockholm.

Naturlig församlingsutveckling (NFU) introducerades i Sverige hösten 2000 av Svenska Baptist-samfundet med ett visst ekonomiskt stöd från FSR. Redan från början blev NFU ett utvecklingsverktyg som användes av många av FSR-samfunden. Idag har närmare 300 församlingar i Sverige använt sig av NFUs material.

Överläggningar har förts under året omkring möjligheten att lyfta in delar av arbetet inom FSRs ram. Ett avtal har träffats om ett 2-års projekt som syftar till att utveckla NFU inom 5 nyckelområden och anpassa konceptet efter svenska förhållanden.

Resultat och ställning

FSRs budget för 2004 var underbalanserad med 1 074,1 tkr efter fördelning av årets resultat. I bokslutet redovisas ett underskott efter fördelning på 397,3 tkr. Att underskottet stannat vid 397,3 tkr beror främst på att färre personer än beräknat genomgått utbildningen för sjukhuspastorer och att finansiella intäkter överstiger budget. Inom NAV har regionala samlingar inte genomförts, då man istället planerar deltagande i en internationell konferens 2005. Verksamhetskostnader inom FSRs kansli har blivit lägre än budgeterat. Bl.a. har kostnader för sammanträde, resor och trycksaker kunnat hållas nere.

NAV-verksamheten visar överskott på 71.2 tkr p.g.a. orsaker som nämnts ovan. Överskotten har avsatts för kommande verksamhet inom området. Verksamheten inom Andlig vård uppvisar ett underskott på 26.9 tkr som tas ur reserverade medel för Andlig vård inom hälso- och sjukvården. Inom högskoleverksamheten har bidrag och verksamhetskostnader överstigit inbetalda anslag med 46.6 tkr vilket var budgeterat och tas ur tidigare reserverade medel för högskoleverksamhet. Frikyrkliga Forskningsrådet, FRIFO, som är en del av FSR, finansieras bl.a. genom anslag från C E Wikströms minnesfond och avkastning av egna fonder. Bidrag har under året ej utbetalat ur forskningsfonden och överskottet på 76.1 tkr har reserverats för kommande verksamhet.

Personalkostandsreserv på 2 700 tkr och projektfond på 2 147.9 tkr har upplösts och överförts till eget kapital enligt styrelsens beslut 2005-02-24.

Framtida utveckling

En dramatisk avslutning av 2004 med flodvågskatastroften aktualiserade betydelsen av att det finns väl fungerande organisationer som med kort varsel kan rycka ut i krisberedskap. Sjukhuspastorer, högskole- och skolpastorer sattes omedelbart i högsta beredskap. Kyrkor och samfund öppnade sina kyrkorum och dess personal fanns som resurspersoner i det nationella sorgearbetet. Den bok, i vars redaktionsgrupp Rune Forsbeck medverkat och som sammanställdes under året "När tryggheten rämjar" fanns som en hjälp i krisen. Ett uppföljningsarbete kommer att ske under kommande år.

Den kristna familjen växer sakta samman och integrationsprocessen fortsätter. Samtal förs med de tre samfund som ännu är observatörer i SKR om att ta steget mot ett fullt medlemskap.

Ekumenik på lokal resp. riksnivå bearbetas vidare i samtal inom FSR. Det finns nu ca 170 gemensamma församlingar och antalet växer hela tiden.

Frikyrkliga samfund har gått i bräsch för värden och principer som är grundläggande för vårt samhälle, såsom människovärde, demokrati, individers fri- och rättigheter i form av åsikts- och religionsfrihet samt mänskliga rättigheter i form av yttrande- och mötesfrihet. Dessa viktiga värden kommer FSR att bevaka även i framtiden. FSR vill hävda den kristna människosynen med rätt för varje människa till utrymme, respekt och kärlek i världen. Uppvaktningar för att säkra ekonomiska förutsättningar för sjukhuskyrkans arbete, arbetet inom skola-högskola och inom kriminalvården kommer att göras.

En fylligare redogörelse för FSRs verksamhet under 2004 lämnas i en gemensam verksamhetsberättelse med SKR

Sveriges Frikyrkosamråd

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETENS INTÄKTER	Not	2004	2003
Anslag			
Anslag från medlemssamfunden		550 000	550 000
Anslag från SST	1	1 414 000	1 430 000
Övriga anslag		178 000	40 000
Summa anslag		2 142 000	2 020 000
Övriga intäkter		28 487	32 249
Summa intäkter		2 170 487	2 052 249
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Anslag och bidrag	2	-517 109	-459 071
Direkta verksamhetskostnader		-808 127	-770 062
Övriga externa kostnader		-708 198	-677 392
Personalkostnader	3	-1 007 116	-1 029 847
Avskrivningar	6	-14 952	-11 094
Summa kostnader		-3 055 502	-2 947 465
Verksamhetsresultat		-885 015	-895 216
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	495 896	462 571
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	66 164	77 608
Räntekostnader och liknande resultatposter		-549	-410
Återföring/nedskrivning av aktier och andelar		0	96 984
Förvaltningskostnader		0	-3 906
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		<i>561 511</i>	<i>632 848</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-323 504	-262 369
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	10		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-323 504	-262 369
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar		1 981 544	1 637 387
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-2 055 371	-1 763 558
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-397 331	-388 540

Sveriges Frikyrkosamråd

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2004-12-31	2003-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	26 051	7 715
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	11 819 743	11 523 967
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>11 819 743</i>	<i>11 523 967</i>
Summa anläggningstillgångar		11 845 794	11 531 682
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		11 884	2 582
Övriga fordringar		31 420	33 720
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	52 385	33 152
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>95 689</i>	<i>69 454</i>
<i>Kortfristiga placeringar</i>	9	25 209	563 692
<i>Kassa och bank</i>		204 884	187 866
Summa omsättningstillgångar		325 782	821 012
SUMMA TILLGÅNGAR		12 171 575	12 352 694
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel/fonderingar	10	2 569 435	7 343 520
Balanserat kapital		9 099 381	4 648 801
Summa eget kapital		11 668 816	11 992 321
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		248 499	236 999
Övriga skulder		22 190	16 294
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	232 070	107 080
Summa kortfristiga skulder		502 759	360 373
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		12 171 575	12 352 694
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter till årsredovisning för Sveriges Frikyrkosamråd 2004

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Frikyrkosamråds årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter i form av av bidrag, försäljning etc intäktsredovisas när betalning erhållits eller när en legal fordran finns.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktioner av böcker mm direkt.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde), för värdepappersportföljen i sin helhet, i enlighet med den sk portföljmetoden.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den beräknade ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier 5 år

Installationer och datorer 3 år

Organisationens policy för akitvering av materiella anläggningstillgångar består i att endast anläggnings-tillgångar med ett anskaffningsvärde över 2 500 kr aktiveras.

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

Not 1: Anslag från Samarbetsnämnden för statligt stöd till trossamfund

Anslag från Samarbetsnämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)	2004	2003
Andlig vård i sjukvården, verksamhets- och utbildningsbidrag	1 414 000	1 430 000

Not 2: Anslag och bidrag

	2004	2003
Verksamhets- och utbildningsbidrag sjukhuspastorer	136 423	74 000
Verksamhetsbidrag studentpastorer	262 500	257 500
Verksamhetsbidrag skola	0	7 000
Verksamhetsbidrag NAV	3 186	0
Anslag beviljade av FRIFO	0	59 000
<i>Diverse anslag</i>		
Svenska Bibelsällskapet	0	20 000
Sveriges Kristna Råd	0	6 138
Svenska Baptistsamfundet, Naturlig församlingsutveckling	115 000	35 433
Summa	517 109	459 071

Not 3: Löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2004	2003
Löner och andra ersättningar		
Övriga anställda	639 322	584 478
Lön till övriga	34 405	61 221
	673 727	645 699
Sociala kostnader	230 967	237 792
Varav pensionskostnader	(27 435)	(36 028)

Lön utgår ej till frikyrklig samordnare då samordnare för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd och uppbär lön från Sveriges Kristna Råd.
Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 4: Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2004	2003
Utdelning	302 856	71 461
Räntor	0	313 706
Realisationsresultat vid försäljning av aktier	0	78 437
Realisationsresultat vid försäljning fondandelar	193 040	-1 033
Summa	495 896	462 571

Not 5: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2004	2003
Utdelning	21 873	22 303
Räntor	4 646	12 323
Realisationsresultat vid försäljning	39 645	42 982
Summa	66 164	77 608

Not 6: Inventarier

	2004	2003
Ingående anskaffningsvärde	102 191	102 191
Inköp	33 288	0
Utrangeringar	-26 456	0
Utgående ackumulerade anskaffningar	109 023	102 191
Ingående avskrivningar	-94 476	-83 382
Utrangeringar	26 456	
Årets avskrivningar	-14 952	-11 094
Utgående ackumulerade avskrivningar	-82 972	-94 476
Utgående bokfört värde	26 051	7 715

Not 7: Långfristiga placeringar

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Robur Etikfond Global Mega, fondandelar	710 653	752 032
Robur Etikfond Sverige Mega, fondandelar	1 721 739	2 456 754
Robur Penningmarknadsfond Mega, fondandelar	4 460 064	4 467 646
Robur Svenska kyrkans räntefond Mega, fondandelar	4 927 287	4 973 073
Summa långfristiga värdepappersinnehav	11 819 743	12 649 505

Not 8: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2004	2003
Förutbetalda hyror	30 319	31 970
Övriga förutbetalda kostnader	22 066	1 182
Summa	52 385	33 152

Not 9: Kortfristiga placeringar

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Aktie-Ansvar fondandelar	25 209	29 750
	(563 692)	(572 574)

Not 10: Eget Kapital

	Personal-konst-nads-reserv	Projekt-fond	Forsk-nings-fond	Reserverade projektmedel				Balanse-rat kapital	Totalt eget kapital
				FRIFO	Högskola /skola	Andlig vård i sjukvård	NAV		
Ingående balans	2 700 000	2 147 911	500 000	24 060	281 596	1 645 684	44 269	4 648 801	11 992 321
Reserveringar				88 521	390 000	1 416 850	160 000		2 055 371
Utnyttjanden				-12 423	-436 582	-1 443 771	-88 769		-1 981 544
Omfördelning av reserverade medel enl. styrelsebeslut	-2 700 000	-2 147 911						4 847 911	
Kvarstående belopp för året								-397 331	-397 331
Utgående balans	0	0	500 000	100 158	235 014	1 618 763	115 500	9 099 381	11 668 817

Not 11: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2004	2003
Upplupna semesterlöner	42 958	45 669
Upplupna komp löner	0	28 165
Upplupna sociala avgifter	18 795	14 846
Övriga upplupna kostnader	160 317	18 400
Förutbetalda intäkter	10 000	0
Summa	232 070	107 080

Not 12: Medelantal anställda

	2004	2003
Antal anställda (årsarbetskrafter)	2,43	2,32
Varav män	0,58	1,37

Uppgift om sjukfrånvaro har ej lämnats då antalet anställda är färre än 10 personer.

Not 13: Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2004		2003	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	12	12	12	12

Samordnaren för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd, Marianne Andréas, leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd.

Sundbyberg den 17 mars 2005

Marianne Andréas
Frikyrklig samordnare

Roger Stenzelius
Ordförande

Anders Bengtsson
Sten-Gunnar Hedin
Hasse Kjellgren
Rolf Nordström
Pär Sandstedt
Göran Zettergren

Klas Eriksson
Leif Johansson
Jean Luc Martin
Björn Ottesen
Anders Svensson

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Sveriges Frikyrkosamråd

Org nr 802006-1571

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sveriges Frikyrkosamråd för år 2004. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisnings sed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Sundbyberg den 30 mars 2005

Jonas Grahn
Auktoriserad revisor

Folke Hjelmstam
Auktoriserad revisor

Adresser

Uppgifter giltiga från och med våren 2005.

Sveriges Kristna Råd

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11,
Sundbyberg (T-Duvbo)
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 00
Telefax: 08-453 68 29
E-post: info@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 817603-0735
Postgiro: 648 97 51-5
Bankgiro: 58 34-8756

Sveriges Frikyrko- samråd

(frikyrkofamiljen inom SKR)

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11,
Sundbyberg
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 00
Telefon: 08-453 68 30
Telefax: 08-453 68 29
E-post: fsr@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 802006-1571
Postgiro: 35 94 59-5
Bankgiro: 5705-4090

MEDARBETARE INOM SKR/FSR

Sven-Bernhard Fast

Generalsekreterare
08-453 68 01, sven-bernhard.fast@skr.org

Marianne Andréas

Frikyrklig samordnare/sekreterare för
Sveriges Frikyrkosamråd
08-453 68 31, marianne.andreas@skr.org

Gunnel Andréasson

Konsulent för andlig vård inom hälso- och
sjukvården, Frikyrkosamråd
08-453 68 33, gunnel.andreasson@skr.org

Kari Berg

Projektsekreterare, Ekumeniska följesla-
garprogrammet
08-453 68 37, kari.berg@skr.org

Truls Bernhold

Projektsekreterare, Klosterprojektet
070-566 22 89, truls.bernhold@skr.org

Inger Carnbo

Assistent, Frikyrkosamråd
08-453 68 32, inger.carnbo@skr.org

Carl-Johan Friman

Informationssamordnare
08-453 68 57, carl-johan.friman@skr.org

Emanuel Furbacken

Projektsekreterare, Ekumeniska följesla-
garprogrammet
08-453 68 26, emanuel.furbacken@skr.org

Misha Jaksic

Ortodox samordnare
08-453 68 20, misha.jaksic@skr.org

Joanna Lilja

Vik koordinatör, Fredskulturprogrammet
08-453 68 36, joanna.lilja@skr.org

Elaine E Lindblom

Samordnare, Skola - Högskola, Frikyrko-
samråd
08-453 68 34, elaine.lindblom@skr.org

Kjell Mazetti

Konsulent, Andliga vården i kriminalvården
08-453 68 11, kjell.mazetti@skr.org

Lennart Molin

Direktör, Ekumenisk diakoni/kyrka – sam-
hälle, biträdande generalsekreterare
08-453 68 23, lennart.molin@skr.org

Monica Norén

Assistent/Andlig vård i kriminalvården
08-453 68 16, monica.noren@skr.org

Henrik Rosén

Projektsekreterare, Mission/evangelisation
08-453 68 22, henrik.rosen@skr.org

Lars-Gunnar Skogar

Vik konsulent, Andliga vården i kriminal-
vården
08-453 68 11, lars-gunnar.skogar@skr.org

Hillevi Törnkvist

Kansli- och ekonomiansvarig
08-453 68 02, hillevi.tornkvist@skr.org

Daniel Uddling

Koordinator, Ekumeniska programmet för
en fredskultur
08-453 68 24,
daniel.uddling@skr.org

Sofia Walan

Projektsekreterare, Global rättvisa och
hållbar utveckling
08-453 68 14, sofia.walan@skr.org

Katrin Åmell

Direktör, Ekumenisk teologi
08-453 68 10, katrin.amell@skr.org

GEMENSAMMA FUNKTIONER FÖR EKUMENISKA CENTRET

Stellan Ek

Vaktmästare
08-453 68 27, stellan.ek@skr.org

Bengt-Åke Jureskog

Vaktmästare
08-453 68 06, bengt-ake.jureskog@skr.org

Oscar Kindbom

Dataansvarig
08-453 68 25, oscar.kindbom@skr.org

Gerd Nilsson

Receptionist
08-453 68 00, gerd.nilsson@ekuc.se

Margit Näldejö

Receptionist
08-453 68 00, receptionen@ekuc.se

MEDLEMSKYRKOR

Armeniska Apostoliska kyrkan

c/o Vahe Mahdessian
Hillerödsgränd 4, 164 46 KISTA.
Tel 08-751 87 12.

Bulgariska Ortodoxa kyrkan

Narviksgatan 9, 164 33 KISTA
Tel 08-751 22 61

Estniska Evangelisk-Lutherska kyrkan

Box 45074, 104 30 STOCKHOLM
Tel 08-20 69 78

Estniska Ortodoxa kyrkan

c/o Nikolai Suursööt
Fridhemsgatan 2, 112 40 STOCKHOLM
Tel 08-653 50 83

Etiopiska Ortodoxa kyrkan

Box 16043, 103 21 STOCKHOLM
Tel 08-724 60 76

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 98 00, fax 018-16 98 01
E-post: efs@efs.svenskakyrkan.se
Hemsida: www.efs.nu
(EFS ingår i SKR som en del i Svenska kyrkan)

Finska Ortodoxa kyrkan

c/o Cedergren, Floragatan 7, 114 31
Stockholm
E-post: finska.ortodoxa@swipnet.se

Franska Reformerta kyrkan

Humlegårdsgatan, 13 nb,
114 46 STOCKHOLM
Tel 08-662 88 71, Exp. 08-662 81 32,
fax 08-662 98 17
E-post: frks@egl.frff.se

Frälsningsarmén

Östermalmsgatan 71
Box 5090, 102 42 STOCKHOLM
Tel. 08-562 282 00, fax. 08-562 283 91
E-post: info@fralsningsarmen.se
Hemsida: www.fralsningsarmen.se

Koptiska Ortodoxa kyrkan

Värgatan 2 nb, 126 33 HÄGERSTEN
Tel. 08-740 54 13

Lettiska Evangelisk-Lutherska kyrkan

c/o Ieva Graufelde, Malmvägen 16B, 191 60
Sollentuna
E-post: ieva.graufelde@svenskakyrkan.se

Makedoniska Ortodoxa kyrkan

Hagalundsgatan 5, 214 32 MALMÖ
Tel 040-19 28 02, 92 65 14, fax 040-19
28 02

Metodistkyrkan i Sverige

Danska vägen 20, 412 66 Göteborg
Tfn 031 - 733 78 40
Fax 031 - 733 78 49
E-post info@metodistkyrkan.se
www.metodistkyrkan.se

Rumänska Ortodoxa kyrkan

Vanåsgatan 66, 216 20 MALMÖ
Tel/fax 040-13 46 54

Ryska Ortodoxa kyrkan (Kristi Förklarings församling)

Box 19027, 104 32 STOCKHOLM
Tel 08-15 63 16

Ryska Ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet)

Hl. Sergij församling
c/o Vladimir Aleksandrev, Prästgårdsgatan 28, 172 32 Sundbyberg
Tel 08-28 75 14

Serbiska Ortodoxa kyrkan

Bägerstavägen 68, 120 47 ENSKEDE GÅRD
Tel 08-722 99 30, 08-91 97 37 (även fax)

Stockholms Katolska Stift

Box 4114, 102 62 STOCKHOLM
Tel 08-462 66 00, fax 08-702 05 55
E-post: info@katolskakyrkan.se
Hemsida: www.katolskakyrkan.se

Svenska Alliansmissionen

Box 615, 551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@alliansmissionen.se
Hemsida: www.alliansmissionen.se

Svenska Baptistsamfundet

172 99 Sundbyberg
Tel 08-564 827 00, fax 08-564 827 27
E-post: baptist@baptist.se
Hemsida: www.baptist.se

Svenska Frälsningsarmén

Kyrkvägen 13 A
507 31 BRÄMHULT
Tel 033-10 55 09

Svenska kyrkan

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-16 96 40
E-post: info@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se

Svenska Missionskyrkan

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM
Tel 08-15 18 30, fax 08-674 07 93
E-post info@missionskyrkan.se
Hemsida: www.missionskyrkan.se

Syrisk-ortodoxa kyrkan

Syrisk-ortodoxa ärkestiftet
Förvaltarvägen 38, 151 47 SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 656 44, 550 860 86, fax 08-550 868 83

Syrisk-ortodoxa patriarkaliska ställföreträdarskapet

Klockarvägen 110, 151 61 SÖDERTÄLJE
Tel 98-550 611 76, 08-550 101 01. Fax 08-550 843 00.

Ungerska Protestantiska kyrkan

c/o Pal Molnar Veress, Granövägen 126, 151 64 Södertälje.
Tel 08-550 160 66
E-post parokia@telia.com

Österns Assyriska kyrka

Box 3020, 145 03 Norsborg
Tel 08-531 884 08, fax 08-531 779 79

OBSERVATÖRER

Adventistsamfundet

Olof Palmes gata 25
Box 536, 101 30 STOCKHOLM
Tel 08-14 03 65, fax 08-20 48 68
E-post: bjorn.ottesen@adventist.se
Hemsida: www.adventist.se

Evangeliska Frikyrkan

Box 1624, 701 16 ÖREBRO
Tel 019-16 76 00, fax 019-16 76 11
E-post: info@evangeliskafrikyrrkan.se
Hemsida: www.evangeliskafrikyrrkan.se

Pingst – Fria församlingar i samverkan

141 99 STOCKHOLM
Tel 08-619 25 40
E-post info@pingst.se
Hemsida www.pingst.se

ANDRA TROSSAMFUND

Anglikanska kyrkan

Norra Liden 15
411 18 GÖTEBORG
Tel/fax 031-711 19 15
E-post: st.andrews.gothenburg@tripnet.se

Grekisk-ortodoxa metropolitdömet

Selmedalsvägen 72, 3 tr
129 37 HÄGERSTEN
Tel 08-646 24 21, fax 08-97 32 12

UNGDOMSFÖRBUND

Adventistsamfundets Ungdomsförbund

Box 536, 101 30 STOCKHOLM
Tel 08-545 297 70, fax 08-20 48 68

EFS Ungdom

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 98 00, fax 018-16 98 01
E-post: efs@efs.svenskakyrkan.se
Hemsida: www.efs.nu/ung

Frälsningsarméns Ungdom och Scoutförbund

Box 5090, 102 42 STOCKHOLM
Tel 08-56 22 82 00, fax 08-56 22 83 99
ungdomsenheten@fralsningsarmen.se
Hemsida: www.fralsningsarmen.se/ung

Metodistkyrkans Ungdomsförbund

Danska vägen 20, 412 66 Göteborg
Tfn 031 - 733 78 40
Fax 031 - 733 78 49
E-post info@metodistkyrkan.se
www.metodistkyrkan.se/mku

Evangeliska Frikyrkans

Ungdomsprogram
Box 1624, 701 16 ÖREBRO
Tel 019-16 76 00, fax 019-16 76 11
E-post: info@evangeliskafrikyrrkan.se

Pingstförsamlingarnas ungdomsarbete

Box 4025
141 99 HUDDINGE
Tel 08-774 40 80, fax 08-774 40 87
E-post: info@pu.pingst.se
Hemsida: www.pu.pingst.se

Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK)

Box 4007,
116 37 STOCKHOLM
Tel 08-641 78 15, fax 08-556 017 74
www.suk.se
E-post: suk@suk.se

Svenska Alliansmissionens Ungdom

Box 615, 551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@sau.nu
Hemsida: www.sau.nu

Svenska Baptisternas Ungdomsförbund

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 80, fax 08-453 69 80
E-post: info@sbuf.baptist.se
Hemsida: www.sbuf.baptist.se

Svenska Kyrkans Unga

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-16 96 14
E-post: unga@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkansunga.org

Svenska Missionskyrkans Ungdom

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM
Tel: 08-545 915 30, fax: 08-674 07 94
E-post: info@smu.nu
Hemsida: www.smu.nu

Svenska Frälsningsarméns Ungdom

c/o Margaret Abrahamsson
Riksvägen 34, 371 62 LYCKEBY
Tel-fax 0455-31 18 98

Syrisk Ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund i Sverige, SOKU

Klockarvägen 104, 151 61 Södertälje
Tel 08-550 401 53
soku-kansliet@telia.com
www.soku.org

EKUMENISKA ORGAN OCH ORGANISATIONER

Diakonia

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 00, fax 08-453 69 29
E-post: diakonia@diakonia.se
Hemsida: www.diakonia.se

Studieförbundet Bilda

Folkbildningsgården, 125 30 ÄLVSJÖ
Besöksadress: Älvsjö Gärdsväg 3
Tel 08-727 17 10, fax 08-727 17 28
E-post: info@bilda.nu
Hemsida: www.bilda.nu

FRIFO – Frikyrkliga Forskningsrådet

Se adress till Sveriges Frikyrkosamråd

Förbundet för kristen enhet

c/o Per Englund (ordförande)
Russinvägen 8, 741 31 Knivsta
Tel. 018-34 25 02
www.kristenenhet.nu

Ickevåldsfonden

172 99 Sundbyberg
08-453 68 00
www.ickevaldsfonden.org

Hela Människan

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 50, fax 08-453 68 60
E-post: info@helamanniskan.org
Hemsida: www.helamanniskan.org

Kristna Fredsrörelsen

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 40, fax 08-453 68 29
E-post: kristna.freds@krf.se
Hemsida: www.krf.se

Kristna Studentrörelsen, KRISS

Kungsgatan 3, 223 50 LUND
Tel 046-211 03 38
E-post: kriss@kriss.se
Hemsida: www.kriss.se

Kyrkornas EU-kontor

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 58, fax 08-453 68 60
Brunnsgatan 2, 413 12 Göteborg
Tel: 031-724 41 40, Fax: 031-41 01 07
E-post: info@kyrkornaseukontor.org
Hemsida: www.kyrkornaseukontor.org

Kyrkornas U-fond

Svartbäcksgatan 1 B, 753 20 Uppsala
E-post: office@ufond.org
fax: 018-14 85 05
Lars-Olof Hellgren, vd, 018-15 22 50

Liv och Fred-institutet

Life & Peace Institute
Box 1520, 751 45 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-69 30 59
E-post: lpi@life-peace.org
Hemsida: www.life-peace.org

Nathan Söderbloms Minnesfond

Årkebiskopens kansli, Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund – SST

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 70, fax 08-453 68 29
www.sst.a.se
info@sst.a.se

Sensus Studieförbund

Folkbildningsgården, 125 30 ÄLVISJÖ
Besöksadress: Älvsjö Gärdsväg 3
Tel 727 17 50, fax 727 17 58
E-post: info@sensus.se
Hemsida: www.sensus.se

Svenska Bibelsällskapet

Bangårdsgatan 4, Box 1235, 751 42 UPPSALA
Tel 018-18 63 30, fax 018-18 63 31
E-post: info@swedbible.org
Hemsida: www.swedbible.org

Svenska missionsrådet

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 80, fax 453 68 81
E-post: missioncouncil@missioncouncil.se
Hemsida: www.missioncouncil.se

Svenska Soldathemsförbundet

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 63, fax 08-453 69 29
E-post: info@soldathem.se
Hemsida: www.soldathem.se

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

172 99 Sundbyberg
Tel. 08-453 68 04, fax 08-453 68 29.
Hemsida: www.skr.org/sek
E-post: sek@ekuc.se

Sveriges Kristna Handikappförbundet

c/o Hasse Nylander, Norrstrandsgatan 71C, 654 64 Karlstad
Tel 054-15 43 50, 21 02 45
E-post: hasse@nylander.info

INTERNATIONIELLA EKUMENISKA ORGAN

Churches Commission for Migrants in Europe, CCME,

174, Rue Joseph 11, B-1000 Bruxelles
Tel +32-2-2340 68 00, fax +32-2-231 14 13.

Conference of European Churches, CEC

PO Box 2100, 150, route de Ferney
CH-1211 Geneva 2, Switzerland
Tel 41 22-791 61 11, fax 4122-791 62 27
E-post: cec@cec-kek.org
Hemsida: www.cec-kek.org

Conference of European Churches - Commission for Church and Society

Ecumenical Center, 174, Rue Joseph 11, B-1000 Bruxelles
Tel 32-2-230 17 32, fax 32-2-231 14 13
E-post: csc.bru@cec-kek.be

Strasbourg office: 8, rue du Fossé des Treize

F-67000 STRASBOURG
Tel 33 3-88-15 27 60, fax 33 3-88-15 27 61
E-post: eeccs@media-net.fr

Ekumeniskt Institut för Norden

Sigtunastiftelsen, Box 57, 193 22 Sigtuna.
Tel 98-592 58 997

European Evangelical Alliance

186 Kennington Park Road
London SE11 4BT
United Kingdom
Tel +44-20-7207-2100 76, fax +44-20-7207-2150
E-post: eeaoffice@cs.com
Hemsida: www.eauk.org

European University Chaplains Conference,

Coordinator Johan Kijne
Rørholmsgade 18, 2 th, DK-1352
Copenhagen K, Denmark
Tel & fax+45 33 11 42 04
E-post: jkijne@post3.tele.dk
Hemsida: www.ceuc.de

Intereuropean Commission on Church and School (ICCS)

Mr Peter Schreiner
Comenius Institute
Schreiberstr. 12
D-48149 MÜNSTER
Tel +49-251-981 0125, fax +49-251-981 0150
E-post: iccs@comenius.de
Hemsida: www.comenius.org

International Prison Chaplain's Association (IPCA-Europe)

Estonian Ministry of Justice, Tõnigsmägi 5a, 1591 Tallin, Estonia.
secretariat@ipca.net

World Council of Churches

150 route de Ferney, PO Box 2100, 1211 Geneva 2, Switzerland
Tel 41 22-791 61 11, fax 41 22-791 03 61
E-post: info@wcc-coe.org
Hemsida: www.wcc-coe.org

World Evangelical Fellowship

P.O. Box 1839, Edmonds, WA 98020, USA.
Tel +(1)(425)778-5513, fax (1)(425)640-3671
E-post: info@worldevangelical.org
Hemsida: www.worldevangelical.org

World Student Christian Federation

Inter-Regional Office - Ecumenical Centre
5 Route des Morillons, 1218 Grand-Saconnex, Geneva, Switzerland
Tel 41 22 798 89 52/53, fax 41 22 798 23 70
E-post: wscf@worldcom.ch
Hemsida: www.wsef.org

NATIONELLA EKUMENISKA ORGAN I ÖVRIGA NORDEN

Danske Kirkers Råd

Peter Bangs Vej 1D, 2000 Fredriksberg, Danmark

Ekumeniska rådet i Finland

Generalsekreterare Jan Edström
P O Box 185
FIN-001 61 HELSINKI 16
Finland
Tel. +358-9-180 21, +358-9-18 02 369
Fax. +358-9-17 43 13
Hemsida: www.credo.fi/ekumenia
E-post: sen@kolumbus.fi

Frikyrklig Samverkan FS rf.

Ordförande Håkan Nitovuori
Björksundsvägen 11
FIN-665 80 KUNI
tel +358-6-346 43 54
E-post: hakan.nitovuori@pingstmissione.nu

Suomen Vappan Kristillisyyden Neuvosto (Finlands Frikyrkoråd)
Sliperigränd 3 A 25 FIN-00380 HELSINGFORS
Tel. +358 9 342 5970, fax +358 9 342 300
E-post: vaino.hyvonen.@svkn.inet.fi

Norges Kristne Råd
Generalsekretærer Ørnulf Steen
Kirkens Hus, Rådhusgata 1-3, N-0151 Oslo
Norge
Tel. +47-22 93 28 50, fax. +47-22 98 28 69
E-post: nkr@ekumenikk.org

Norges Frikirkeråd
Generalsekretærer Dag Nygård
Adress, se Norges Kristne Råd
Tel. +47-22 93 28 60
E-post: nfrikirk@online.no
eller: dnygaar@online.no

Samarbetsorgan för kristna trossamfund i Island
Biskopssofa, Laugavegi 31, 150 Reykjavik, Island
Tel +354-535-1500

Arbetsgrupper, nätverk och andra grupper inom SKR och FSR

Fet stil = kontaktperson på SKRs kansli

FÖRKORTNINGAR

EFK	Evangeliska Frikyrkan
EFS	Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
FA	Frälsningsarmén
FRK	Franska reformerta kyrkan
FSR	Sveriges Frikyrkosamråd
MK	Metodistkyrkan
PR	Pingströrelsen
RKK	Romersk-Katolska kyrkan
SAM	Svenska Alliansmissionen
SB	Svenska Baptistsamfundet
SFA	Svenska Frälsningsarmén
SKR	Sveriges Kristna Råd
SMK	Svenska Missionskyrkan
SMR	Svenska missionsrådet
SST	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
Svk	Svenska kyrkan

GRUPPER – MISSION/EVANGELISATION

Referensgrupp för projektet Ett uppdrag

SKR	Mats Hermansson, Svk Damian O'Eze, RKK Henrik Rosén, SKR
SMR	Ulrika Ahlgren Morazán, SMK Göran Sturve, SMR Karl-Erik Lundgren, SMR

Nätverket Mission i Sverige

Pär Sandstedt, ordf, SMK
Torbjörn Söder, ordf, PR
Tomas Arvidsson, SB
Anders Bengtsson, SAM
Fredrik Emanuelson, RKK
Johan Engvall, Svk
Mats Gunnarsson, SMK
Misha Jaksic, de ortodoxa kyrkorna i SKR
David Johansson, PR
Jean-Luc Martin, FRK
Kenneth Nordenberg, FA
Rolf Nordström, EFK
Lennart Rapp, Svk (Danderyd-Täby)
Christina Rydén, EFS/Svk
Carl-Erik Sahlberg, Kairosinstitutet (Svk)
Staffan Stadell, Alpha (Svk)
Marianne Andréas, FSR
Henrik Rosén, sekr, SKR
Göran Sturve, SMR

GRUPPER – EKUMENISK TEOLOGI

Arbetsgruppen för äktenskap och vigsel

Inga-Lena Arvidsson, Svk
Lars Eckerdal, Svk
Ingvar Fogelqvist, RKK
Misha Jaksic, SKR
Lena Källgren Rommel, Svk
Per-Magnus Selinder, SMK
Katrin Åmell, SKR

Arbetsgruppen kring bilaterala dialoger

Ulla Bardh, SB
Kjell-Ove Nilsson, Svk
Henrik Roelvink, RKK
Per-Magnus Selinder, SMK
Katrin Åmell, SKR

Arbetsgruppen kring Charta Oecumenica

Johan Dalman, Svk
Bengt Ekelund, MK
Fredrik Emanuelson, RKK
Sven-Bernhard Fast, SKR
Misha Jaksic, SKR
Karin Wiborn (adjungerad), SB
Katrin Åmell, SKR

Nätverket för religionsteologi

Kajsa Ahlstrand, Svk
Elisabeth Carelli, RKK
Kaj Engelhart, RKK,
Misha Jaksic, SKR
Göran Janzon, EFK
Kerstin Pihl, Svk
Henrik Rosén, SKR/SMR
Anders Sjöberg, EFS
Göran Sturve, SMR
Per-Olov Sveder Renklint, SMK
Katrin Åmell, SKR
Svante Ögren, Sigtunastiftelsen

Planeringsgrupp för utbildning i ekumenik för ungdomar

Anne Benedictzen, SKR/Svk
Carina Norlén, Sensus studieförbund
Anna Norrby, Svk, Hela Människan
Sakarias Winberg, Pingst
Katrin Åmell, SKR

GRUPPER – EKUMENISK DIAKONI/KYRKA-SAMHÄLLE

Arbetsgruppen för ekumenisk diakoni

Margareta Björn, SMK
Bibbi Bramfalk, PR
Theodoros Demetriades, EFK
Gunvor Englund, MK
Lars Hult, SAM
Kenneth Karlsson, FA
Lennart Molin, SKR
Margaretha S Paras, Hela Människan
Karin Pålsson, RKK
Gunilla Thorstensson, Svk

Arbetsgruppen för migration och integration

Marianne Andréas, SKR/FSR
George Joseph, RKK/Caritas (ordförande)
Anders Sundquist, Rådgivningsbyrån för
asylrätt
Lena Rösell, Sociala Missionen
Michael Williams, Svk, Västerås stift
Elie Kabwe, FRK
f. Bakhomios Demetri, Koptisk-ortodoxa
kyrkan
Ehab Rafael, Koptisk-ortodoxa kyrkan
Mette Nilsson, SB
Nuri Özer, Syrisk-ortodoxa kyrkan
Roger Blomberg, FA
Theodoros Demetriades, EFK
Ulla-Mai Ceder Lindberg, SMK
Lennart Molin, SKR
**Misha Jaksic, SKR (sekr och samord-
nare)**

Referensgrupp för Fredskulturprogrammet 2004

Katolska kyrkofamiljen, Eduardo Villanueva,
Kristna Fredsrörelsen
Lutherska kyrkofamiljen, Roger Marklund,
Svk/EFS
Frikyrkofamiljen, Martin Källstrand
Kristna Fredsrörelsen, Martin Smedjeback
Liv & Fredsstiftet, Ulla Vinterhav
Ortodoxa traditionen, Neb Grujic

Styrgrupp för Ekumeniska följe- slagarprogrammet – SEAPPI

Gustaf Odquist, Svk (ordförande)
Göran Rask, Svk
Anette Månsson, Kristna Fredsrörelsen
Karin Karlsson, Kristna Fredsrörelsen
Clara Henley, Diakonia
Claes Pile, Diakonia
Bernt Jonsson, SMK
Margoth Sonnebo, Broderskapsrörelsen
Agneta Magnusson, Sveriges Ekumeniska
Kvinnoråd
Margareta Ingelstam, Sveriges Ekumeniska
Kvinnoråd
Ivan Magnusson, SB
Maria Persson, SB
Kent Jonsson, Sabeels vänner i Skandina-
vien
Anita Andersson, KFUK-KFUM
Anita S Andersson, KFUK-KFUM
Örjan Ekman, Individuell Människohjälp
Erik Edling, Individuell Människohjälp
Daniel Uddling, SKR

SEAPPIs verkställande utskott:

Gustaf Odquist, Svk (ordförande)
Anette Månsson, Kristna Fredsrörelsen
Ivan Magnusson, SB
Daniel Uddling, SKR

Andlig vård i kriminalvården

– programgrupp

Toader Doroftei, Rumänska ortodoxa
kyrkan
Ieva Graufelde, Lettiska evangeliska luth-
erska kyrkan
Mats Hagelin, Svk
Ewa Holmberg, Svk
Kjell Mazetti, SKR
John McCormack, RKK
Pär Sandstedt, SMK
Lars-Gunnar Skogar, SKR
Per Åke Ståhl, Kriminalvårdsstyrelsen
Birgitta Winberg, Svk

Handikapparbetsgruppen

Turid Apelgårdh, Lutherska kyrkofamil-
jen/Svk
Sture Gustafsson, RKK
Curt Karlsson, Frikyrkofamiljen/PR
Pierre Nehme, Ortodoxa kyrkofamiljen/
Syrisk-ortodoxa kyrkan
Lennart Molin, SKR
Inger Svantesson, Kristna Handikapprö-
relsen
Jörgen Lennartsson, Furuboda
Lena Nilsson, Furuboda, sammankallande

Kontaktas via Lena Nilsson, Furuboda, 296
86 ÅHUS, lena.nilsson@furuboda.se

Arbetsgruppen för kyrka-arbetsliv

Mats Erikson, LO
Ulf Andreasson, TCO
Charlotta Krafft, SACO
Lars Henningsson, Arbetsgivaralliansen
Christina Eriksson, Sveriges Kommuner
och Landsting
Leif Lindberg, Sveriges Kommuner och
Landsting
Vakant, Svenskt Näringsliv
Bertil Karlhager, Svenska Missionskyrkan
Åke Nordqvist, SKR
Anna von Malmborg, Svk
Martin Lindblad, SKR

Arbetsgruppen kyrka-arbetsliv kontak-
tas via Martin Lindblad, Svenska kyrkans
arbetslivscentrum, Stiftelsen Bräcke
Diakonigård, Box 21062, 418 04 Göteborg.
Tel 031-50 25 00, fax 031-54 79 69
E-post: martin.lindblad@bracke.org
Hemsida www.kyrka-arbetsliv.org

Arbetsgruppen för kyrka-polis

Claes Erik Claesson, Rikspolisstyrelsen
Bo Nilsson, Polismyndigheten i Värmland,
ordförande
Ulla Gahm, Polishögskolan
Martin Lindblad, Svk
Göran Bjerhem, SMK
William Kenney, RKK
Hans Olsson, Polisförbundet
Katarina Tingström, Svk

Arbetsgruppen för kyrka-polis kontaktas
via Bo Nilsson, Polismyndigheten, Box 96
681 31 Kristinehamn. Tel 0550-891 00

GRUPPER – ORTODOXA KYRKOFAMILJEN

Ortodoxa referensgruppen för ekumeniska frågor, OREF

f. Mihai Radu, Rumänsk-ortodoxa kyrkan
(ordf)

Tekola Worku, Etiopisk-ortodoxa kyrkan
(vice ordf)

f. Jacob Kasselia, Syrisk-ortodoxa kyrkan,
(Patriarkala ställföreträdarskapet)

f. Bassil G. Zakaria, Syrisk-ortodoxa kyrkan,
(Årkestiftet)

f. Bakhomios Demetry, Koptisk-ortodoxa
kyrkan

Ebab Rafael, Koptisk-ortodoxa kyrkan
f. Sarkis Malkonian, Armenisk-ortodoxa
kyrkan

Michael Ellnemyr, Serbisk-ortodoxa kyrkan
Elias Seven, Syrisk-ortodoxa kyrkan, Bilda
Joachim Främberg, Finsk-ortodoxa kyrkan,
Bilda

**f. Misha Jaksic, SKR, ortodox samord-
nare (sekreterare)**

GRUPPER – FRIKYRKOFAMILJEN

Andlig vård i öppna vårdern, AVIÖV

Marianne Andréas

Gunnel Andréasson

Börje Carlsson

Anders Höglund

Birgitta Karlsson

Marianne Olsson

Elisabeth Svensson

Kommittén för andlig vård i sjuk- vården, KAVIS

Gunnel Andréasson

Bernth Antonsson

Evert Eggelind

Henrik Eliasson

Jan-Erik Levy

Jan-Anders Pettersson

Roland Svantesson

Maths Svendsby

Ingrid Underskog

Christina Wählin

Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO

Jan-Åke Alvarsson

Björn Cedersjö

Elaine E Lindblom

Gunilla Gunner

Göran Gunner

Magnus Hagevi

Ingemar Karlsson

Jean-Luc Martin

Anne-Marie Morhed

Högskolekommittén

Anette Brandt, studentpastor

Mattias Celinder, PR

Elaine E Lindblom, FSR

Helen Florberger, studentpastor

Pär Friberg, SB

Henrik Hofling, studentpastor

Jan-Eric Jansson, SAM

Knut-Bertil Nyström, EFK

Pär Sandstedt, SMK

Praktikans referensgrupp

Margareta Smedberg Andersson, SMK

Marianne Andréas, FSR

Rut och Peter Baronowsky, FA

Monica Blomberg, FA

Roland Brothén, Adventistsamfundet

Kent Cramnell, PR

Jan-Erik Levy, SST

Knut-Bertil Nyström, EFK

Birgitta Olli, SalusAnsvar

Magnus Rydberg, SAM

Nils-Gustav Sahlén, MK

Tord Ström, redaktör

Herbert Sundin, SB

Naturlig församlingsutveckling

Audrey Andersson, Adventistsamfundet

Christina Rydén, EFS

Öyvind Tholvsén, EFK

Kenneth Nordenberg, FA

Roine Swensson, PR

Duncan Levinsohn, SAM

Bengt Svensson, Svk

Klas Johansson, SMK

Klas Eriksson, SB, kontaktperson i

Ekumeniska centret

Thomas Arvidson, SB

Hans Noreliusson, Bilda

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården

Britt Andersson, Svk

Anders Höglund, Svk

Gunilla Malmberg, Svk

Gunnel Andréasson, FSR

Henrik Eliasson, FSR

Roland Svantesson, FSR

ÖVRIGA SKR-GRUPPER

Nätverket för genderfrågor

Roger Blomberg, FA

Bengt Malmgren, RKK

Maria Hasselgren, RKK

Rolf Wiklund, SB

Erik Apelgårdh, Svk

R Erik Svalfors, SMK

Sue Davén, SMR

Marianne Andréas, SKR

Sven-Bernhard Fast, SKR

Anna Lundblad Mårtensson, SKR styrelse

Nätverket Sveriges Kristna

Ungdomsrörelser, SKUR

Kontaktperson på SKRs kansli: Elaine E
Lindblom

Kyrkornas nätverk för skolfrågor

Ledningsgrupp vald vid Skolkyrkoforum
2003:

Jonas Gräslund, Svk, ordförande

Helen Jaktlund, PR

Inga Johansson, SMK

Else-Marie Törnberg, Svk

Elaine E Lindblom, SKR

Nätverket för högskola och universitet

Består av FSRs högskolekommitté och
Svenska kyrkans arbetsgrupp för högsko-
lefrågor.

Kontaktperson på SKRs kansli : Elaine E
Lindblom

Ekumeniska skolpolitiska arbetsgruppen

Ewa Andersson-Hedberg, Svk

Ola Björnin, Svenska Bibelsällskapet

Joachim Främberg, Finska ortodoxa kyrkan

Mehmet Kaplan, Sveriges Unga Muslimer

Carl Eber Olivestam, Kristna Lärarfören-
ingen, ordförande

Kenneth G Olsson, Svk

Daniel Sundberg, EFK

Marina Turesson, Kristna Lärarföreningen

f Conny Årlind, RKK

Elaine E Lindblom, SKR

Stadgar för Sveriges Kristna Råd

Antagna vid SKRs bildande 1992-12-15 och delvis ändrade genom beslut vid årsmöten 1993-04-27, 1994-04-18-19, 1999-04-21-22 och 2004-04-23-24.

§1 Inledning

Sveriges kristna Råd SKR är en gemenskap av kristna kyrkor, samfund och församlingar i Sverige som med Bibeln som grund utifrån olika traditioner bekänner den treenige Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden.

I den heliga Andens kraft och enhet vill SKR fullfölja den gemensamma kallelsen att i ord och handling vittna om Guds rike och Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§2 Syfte

Rådets syfte är

- att vara uttryck för och verka för kristen enhet;
- att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd i ord och handling;
- att vara mötesplats för kristna kyrkor, samfund och församlingar för gudstjänst, bön, dialog, samråd och samverkan;
- att vara samlade och samordnande ekumeniskt organ på det nationella planet.

§3 Medlemskap

Medlemmar i Sveriges kristna Råd, nedan kallade medlemskyrkor, är de kristna kyrkor, samfund och församlingar som grundar rådet.

Medlemskap kan dessutom av rådsförsamlingen beviljas kyrkor, samfund och församlingar, med minst 1000 medlemmar i Sverige.

Då flera enskilda församlingar inom samma kyrka eller samfund beviljas medlemskap räknas de tillsammans som en medlemskyrka.

Kyrkor, samfund och församlingar som är berättigade att söka medlemskap men inte önskar fullt medlemskap kan av rådsförsamlingen ges rätt att delta som observatör.

§4 Rådsförsamling

SKRs högsta beslutande organ är rådsförsamlingen, till vilken medlemskyrkorna äger rätt att utse representanter enligt följande:

Antal medlemmar	Antal representanter
Upp till 10 000	1
10 001 - 20 000	2
20 001 - 40 000	3
40 001 - 100 000	4
100 001 - 500 000	5
etc per ytterligare 500 000-tal	+1

Medlemsantalet för de fria kristna samfunden beräknas i enlighet med den årliga statistik över antal betjänade som sammanställs av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST.

Varje representant har sin personliga ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare för respektive medlemskyrka kallas att tjänstgöra.

Mandatperioden är tre år.

Observatörsstatus ger närvaro- och yttranderätt i rådsförsamlingen för en representant.

Rådsförsamlingen samlas till årsmöte senast i april varje år. Rådsförsamlingen kallas dessutom till sammanträde då rådets styrelse så finner lämpligt eller minst tre medlemskyrkor så begär. Kallelse skall tillställas medlemskyrkorna senast två månader i förväg.

Rådsförsamlingen har till uppgift

- att besluta i stadgefrågor
- att besluta i medlemskaps- och observatörsfrågor
- att utse styrelse
- att besluta om utskott och tillfälliga kommittéer
- att fastställa riktlinjer för rådets verksamhet samt instruktioner för utskott och kommittéer
- att fastställa budget
- att fastställa verksamhetsberättelse, balansräkning och resultaträkning
- att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- att behandla skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner.

Generalsekreteraren är rådsförsamlingens sekreterare.

§5 Årsmöte

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma

- Ställningstagande till årsmötets stadgeenliga utlysande
- Val av presidium och övriga mötesfunktionärer
- Eventuell fråga om medlemskap eller observatörsstatus
- Anmälan om medlemskyrkornas val av representanter samt upprättande av röstlängd
- Presentation av verksamhetsberättelse, inkluderande resultaträkning och balansräkning
- Revisorernas berättelse
- Fastställande av verksamhetsberättelse samt resultaträkning och balansräkning
- Ställningstagande till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- Val av styrelse (ordinarie ledamöter och personliga suppleanter) samt dess presidium vart tredje år (för gällande mandatperiod); eventuella fyllnadsval vid behov under löpande mandatperiod. Presidiet skall bestå av fyra personer, en representant för varje kyrkofamilj med cirkulation mellan medlemskyrkorna. Inom presidiet väljer styrelsen ordförande och tre vice ordförande för ett år i taget.
- Val av två revisorer med suppleanter, av vilka minst en ordinarie och minst en suppleant skall var auktoriserad revisorer
- Val av ledamöter i utskott och tillfälliga kommittéer
- Val av valberedning
- Beslut om verksamhetsplan för året efter innevarande kalenderår
- Fastställande av budget och medlemsavgifter för året efter innevarande kalenderår
- Behandling av skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner

Motioner till årsmötet kan väckas av medlemskyrkorna. Motioner inlämnas till styrelsen senast tre månader i förväg.

§6 Rådsförsamlingens beslut

Rådsförsamlingens beslut fattas med minst 2/3 majoritet. För beslut om upptagande av medlemmar krävs dock 4/5 majoritet.

Val sker öppet om valberedningen är enig och inga andra förslag föreligger. I övriga fall eller då någon representant så begär förrättas val med sluten omröstning.

Rådsförsamlingens beslut får inte inkräkta på medlemskyrkornas inre angelägenheter.

Stadgeändring föreslagen årsmötet 2005

Till årsmötet 2005 finns föreslagna stadgeförändringar som innebär att mandatperioden för presidium och styrelse blir två år, att rådsförsamlingens mandatperiod blir fyra år, samt att de beslut som hittills tas av rådsförsamlingen varje år vid årsmöte enligt §5 i stadgarna blir biennala. De nya mandatperioderna träder i kraft i och med årsmötet 2007.

§7 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av minst femton ledamöter, inklusive ordföranden, var och en med personlig ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare inom kyrkofamiljen kallas att tjänstgöra.

Styrelsen skall utgöras av ledare/representanter för följande kyrkofamiljer/kyrkor nedan kallade kyrkofamiljer:

- Frikyrkorna
- De ortodoxa och österländska kyrkorna
- Romersk katolska kyrkan
- De evangelisk-lutherska kyrkorna enligt en fördelning som fastställs av rådsförsamlingen på valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter nomineras av respektive kyrkofamilj och väljs av rådsförsamlingen.

Styrelsen skall

- utse generalsekreterare
- utse firmatecknare
- leda rådets verksamhet inom de ramar som fastställs av rådsförsamlingen
- bereda de ärenden som skall behandlas av rådsförsamlingen
- anställa chefstjänstemän
- företräda rådet i uttalanden, remissvar och andra opinionsyttringar mellan rådsförsamlingens sammanträden.

Styrelsen sammanträder minst tre gånger per år på kallelse av ordföranden eller då minst tre ledamöter så begär. Kallelse till styrelsesammanträde skall tillställas ledamöterna minst två veckor i förväg.

Mandatperioden är tre år.

§8 Styrelsens beslut

Styrelsen är beslutsfattande när minst hälften av ledamöterna, bland dem ordförande eller minst en vice ordförande, är närvarande.

Beslut fattas med minst 2/3 majoritet.

§9 Arbetsutskott

Ett arbetsutskott utses av styrelsen och fattar beslut på styrelsens uppdrag enligt särskild delegationsordning.

§10 Presidium

Presidiet bereder styrelsens ärenden och fattar beslut på styrelsens uppdrag.

§11 Valberedning

Valberedningen skall bestå av fyra ledamöter som representerar de fyra kyrkofamiljerna.

Valberedningen skall förbereda vid årsmötet förekommande val samt efter samråd med kyrkofamiljerna föreslå antal ledamöter i styrelsen och fördelning av styrelseposter mellan de fyra kyrkofamiljerna.

§12 Revision

Efter verkställd granskning av styrelsens verksamhet och rådets räkenskaper skall revisorerna upprätta revisionsberättelse med förslag gällande ansvarsfrihet för rådets styrelse.

§13 Medlemsavgifter

De av rådsförsamlingen fastställda medlemsavgifterna betalas första kvartalet under respektive kalenderår.

§14 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar skall godkännas med 2/3 majoritet vid ordinarie sammanträde med rådsförsamlingen.

§15 Upplösning

Upplösning av Sveriges Kristna Råd kan ske endast efter lika lydande beslut av två på varandra följande sammanträden med rådsförsamlingen med tre månaders mellanrum. Ett av dessa sammanträden skall vara årssammanträde. Vid upplösning av SKR skall rådets tillgångar och skulder fördelas på medlemskyrkorna i proportion till senast fastställda medlemsavgifter

Stadgar för Sveriges Frikyrkosamråd

§1

Sveriges frikyrkosamråd är ett samarbetsorgan för samfund och rörelser i Sverige som består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse av tro på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§2

Sveriges frikyrkosamråds uppgift är att utgöra frikyrkofamilj en inom Sveriges kristna råd; att särskilt främja mission och evangelisation i Sverige; att vara ett forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar; att handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

§3

Medlemskap i Sveriges frikyrkosamråd kan vinnas av samfund och rörelser som uppfyller de villkor som stadgas i § 1 och vill gå in i gemensamt arbete och ansvarstagande för de uppgifter rådet enas om. Rådet fattar beslut om nya medlemmar. För sådant beslut krävs minst 3/4-dels majoritet.

§4

Medlemssamfund utser för en period av tre år representanter och suppleanter i styrelsen på nedan angivna grunder:

- a. Medlemssamfund med mindre än 30.000 församlingsmedlemmar utser en ledamot och en suppleant;
- b. Medlemssamfund med mer än 30.000 församlingsmedlemmar utser två ledamöter och två suppleanter.

§5

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller då minst hälften av medlemssamfunden begär det. Styrelsen sammanträder minst två gånger per år. Styrelsen är beslutsfattande när mer än hälften av medlemssamfunden är representerade.

§6

Styrelsen utser ett presidium för tre år i taget. Inom presidiet väljer styrelsen ordförande för ett år i taget. Presidiet bereder styrelsens sammanträden och leder verksamheten enligt delegationsbeslut i styrelsen.

§7

Frikyrkosamråd samverkar med övriga kyrkofamiljer i Sveriges kristna råds kärnverksamhet, program och projekt. Arbetsgrupper och kommittéer kan också tillsättas efter eget behov.

§8

Rådets räkenskapsår omfattar kalenderår.

För granskning av räkenskaperna utser rådet årligen två revisorer och två revisorssuppleanter. Minst en av revisorerna och en av revisorssuppleanterna skall vara auktoriserade revisorer. Rådets räkenskaper och förvaltningsberättelse skall årligen före

februari månads utgång överlämnas till revisorerna, vilka, efter företagens granskning av rådets räkenskaper och förvaltning; föremåns månads utgång, skall avlämna sin revisionsberättelse till rådet.

Efter rådets årsmöte tillställer rådet, efter rullande schema, tre av medlemssamfunden förvaltningsberättelse och revisionsberättelse för föregående räkenskapsår för ställningstagande till ansvarsfrihet vilket skall meddelas styrelsen.

§9

Rådet håller sitt årsmöte före april månads utgång. Följande ärenden skall behandlas av årsmötet:

1. Val av funktionärer för årsmötet.
2. Avlämnande av förvaltnings- och revisionsberättelse för föregående räkenskapsår.
3. Ställningstagande till revisorernas förslag.
4. Anmälan om styrelsens sammansättning.
5. Val av presidium, bestående av tre personer som väljs på tre år med ett nyval varje år. Ordförande för presidiet väljs varje år. Vid behov sker fyllnadsval under löpande mandatperiod.
6. Val av firmatecknare.
7. Val av två revisorer med suppleanter, varav minst en ordinarie och en suppleant skall vara auktoriserad revisor.
8. Förslag till rambudget för kommande räkenskapsår.
9. Övriga ärenden som förelagts årsmötet.

§10

Dessa stadgar kan ändras efter beslut av rådet om mer än hälften av medlemssamfunden godkänner ändringsförslaget.

§ 11

Sveriges frikyrkosamråd kan upplösas genom beslut vid två råds sammanträden. Mellan dessa sammanträden skall medlemssamfundens styrelser beredas tillfälle att avge yttrande i frågan. För beslut om upplösning erfordras att minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna, representerande minst hälften av medlemssamfunden, skall vara ense om beslutet.

Frågan om disposition av rådets tillgångar behandlas samtidigt och i samma ordning som frågan om rådets upplösning. Om förfogande över eventuella inestående allmänna medel beslutas i samråd med anslagsgivaren.